

наша свабода

№15 ВЫДАЕЦЦА 3 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

**14 КРАСАВІКА
2000 года
ПЯТНІЦА**

Адрас: 220123,
г.Мінск, а/я 103

E-mail:
NPSvaboda@irex.minsk.by
http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

«Прынцэса цырка» трапіла за краты

У Мінску арыштаваная дырэктар
Дзяржаўнага цырка Беларусі Таццяна
Бандарчук, пра якую кажуць, што яна
сваячка аднаго з віцэ-прэм'ераў

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Паводле папярэдніх дадзеных, дырэктарку падзракаюць у выманьванні хабару ад артыстаў цырка. Быццам адліні нават даў паказанні, што Бандарчук прымусвала яго «адшпіліць» ёй 4.000 долараў – частку ад заробкаў згодна з кантрактам, які быў заключаны пры яе садзейнічанні. Людзі, якія вывядзеныя з сітуацыі ў нашым цырку, кажуць таксама пра махінацыі з арэсціднай платой ад камерсантаў, пра растраты паліва ды іншыя махінацыі. Аднак удакладніць сутнасць прэтэнзій міліцыі да дырэктаркі пакуль не ўдаецца – інфармацыя пра яе справу быццам трымаецца ў сакрэце. Прэс-службы МУС і гарадской міліцыі праз дзень пасля затрымання Бандарчук ніякай інфармацыі пра гэта не валодалі. Адмаўляліся ад удакладненняў і следчая

гарадскога ўпраўлення следчага камітэта. З чаго раптам такая сакрэтнасць у звычайнай справе па падарэбні ў карупцыі?

Магчыма, гэта тлумачыцца сваяцкімі сувязямі затрыманай ці хаця б чуткамі пра гэтыя сувязі. У цыркавых колах сцвярджаюць, што Таццяна Бандарчук мае пляменніцу замужам за сынам аднаго з віцэ-прэм'ераў, які чакае агрымонт пасада. Быццам выключна дзякуючы гэтаму сваяцтву Бандарчук, якая нават не мела цыркавой адукацыі, у 1996 годзе была прызначана дырэктарам Дзяржаўнага цырка Беларусі. Потым, кажуць людзі, заступніцтва паверсё дапамагло дырэктарцы «прапісаць» на плошчах Дзяржаўнага цырка прыватнае вар'гэ, увесці ў штат сваякоў і з іх дапамогай рабіць яшчэ шмат чаго, што законам забароненае. Пяцёр чуткі прыліваюць нейкаму высокаму апекуну Таццяны Бандарчук іск на следчых з мэтай зрабіць з карупцыйнай справы звычайны эпизод пра спробу пазычыць 4.900 долараў у небагатага цыркавога артыста. Так гэта ці не – невядома.

Нявысветленых пытанняў у гэтай гісторыі шмат. Але скандальны паварот цыркавой кар'еры Таццяны Бандарчук прадказвалі многія артысты Беларускага цырка некалькіх пакаленняў. Тыя, з кім удалося паразмаўляць, згадваюць Таццяну Бандарчук у якасці жонкі і напарніцы вядомага акрабата Генадзя Бандарчука, але не як самадэстагуючую

чарнобыльскі шлях 2000

МЫ – НАРОД!

славутою артыстку. Канешне, адсутнасць вялікіх заслугаў яшчэ не пастава прагназаваць шлях за краты. Але, аказавацца, шмат хто з спецыялістаў цыркавой справы ў 1996 годзе папярэджваў членаў урада, што Бандарчук не адпавядае якасцям, патрэбным пасада дырэктара Дзяржаўнага цырка. Не прыслушаліся. Не захачелі прыслушацца ці патрапілі ў палон да прываблівай жанчыны і дазволілі сабе «акруціць»? А магчыма, калі сапраўды таворка ідзе пра злачынствы, былі «ўдольні»? Будзем спадзявацца, следства не абмяжуецца ўвагай да адной Таццяны Бандарчук, а паспрабуе адказаць і на гэтыя пытанні.

Дарчы, Дзяржаўны цырк Беларусі даволі малады – ён быў створаны ў 1959 годзе. А Таццяна Бандарчук усяго чацвёрты яго дырэктар. Да яе цыркам кіравалі Марусалаў, Смольскі, Пашкевіч. І ўсім не вельмі шанцавала на закахачненне дырэктарскай кар'еры – відаць, та-

кое гэта нудзячнае месца. Паглядзім, чым скончыцца гісторыя затрымання Таццяны Бандарчук, з якой цыркавы лёс таксама зрабіў неверагодны культ. З-пад купала – за краты.

Калі нумар здаваўся ў друк, стала вядома, што міністэрства ўнутраных спраў пацвердзіла факт затрымання дырэктара Беларускага дзяржаўнага цырка Таццяны Бандарчук.

У паведамленні прэс-цэнтра МУС гаворыцца, што дырэктар мінскага цырка была затрыманая з доказамі злачынства супрацоўнікамі ўпраўлення па эканамічнай злачыннасці ГУУС Мінгарвыканкама. Яна, як сцвярджаецца, атрымала хабар у памеры 4,9 тысячы долараў ад двух артыстаў Маскоўскага цырка за вывядзенне пытання па заключэнні кантракта на выступленне і размяшчэнне цыркавога рэкізіту. Узбуджана кримінальная справа.

ЧАЧЫЯ

Масхадов може предоставить документы о взрывах домов

Чеченский президент Аслан Масхадов в четвертый раз за последние пять дней предложил Москве начать мирные переговоры для разрешения конфликта в Чечне. Он подчеркнул, что «готов вести переговоры», отметив при этом, что будет очень сложно остановить войну, так как население полностью вовлечено в конфликт. Масхадов отметил, что если переговоры станут реальными, он предоставит Москве «документы о взрывах» в 4 российских городах, которые послужили причиной начала войны. В результате этих взрывов погибли 292 человека. В заявлениях последних нескольких дней президент Чечни пытается дистанцироваться от наиболее радикальных исламских лидеров Чечни.

gazeta.ru

ПЕРАМОВЫ

Маналагічны дыялог

Російскай ПЕРМЯКОЎ

Улада працягвае гуляць у перамовы. Чарговае паседжанне «дыялога грамадска-палітычных сілаў Беларусі» адбылося ў мінулыя сераду. Тамай, пралабіраванай галоўнай беларускай «яблычкінай» Вольгай Абрамавай, стаў «Выбарчы кодэкс Рэспублікі Беларусь: змест, парадкавыя аналіз, магчымасці ўдасканалення».

Як вядома, выбары – адно з найбольш балючых пытанняў, на якіх А.Лукашэнка ніяк не можа знайсці пагадненні з апазіцыяй. 24 студзеня гэтага года палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу прыняла Выбарчы кодэкс, які, на думку апазіцыі і міжнароднай супольнасці, не адпавядае міжнародным дэмакратычным стандартам. Выбары, праведзеныя на падставе такога кодэкса, не будуць свабоднымі і справядлівым.

Увоўсё гэтага года ўлада плануе правесці парламенцкія выбары, а ў наступным годзе – прэзідэнцкія. Для таго, каб вывесці Беларусь з стану міжнароднай ізаляцыі, А.Лукашэнка трэба прыцягнуць апазіцыю да ўдзелу ў выбарах і такім чынам даказаць, што ў Беларусі свабода, дэмакратыя і плно-

ралізм. Аднак апазіцыя ніяк не «прыцягваецца» – не хоча гуляць па лукашэнкаўскіх правілах і патрабуе ўнесці змяненні ў Выбарчы кодэкс, забяспечыць ёй гарантыяны доступ да дзяржаўных СМІ і змяніць палітамоўны і функцый парламенту.

Дзяля іпопук кампрамісу па гэтых пытаннях і быў распачаты «дыялог». Але на такіх умовах, што апазіцыя адразу адмовілася ў ім удзельнічаць. Замест апазіцыі на «дыялог» сабралася некалькі праірэзідэнцкіх партыяў і вялікая колькасць грамадскіх аб'яднанняў. Па словах старшынёй работнай групы «дыялога», перапіла намесніца кіруючага адміністрацыйнага ўпраўлення Рускавіча, жаданне паразмаўляць з уладай выказалі ўжо 107 партыяў і грамадскіх аб'яднанняў. Тым не менш, пазачарова ў зале гатзіла «Планета» сабралася толькі каля 75 удзельнікаў. Як было заяўлена, усе астатнія тэматыка паседжання – ўдасканаленне Выбарчага кодэкса – проста не цікавіла. Зрэшты, і гэтых 75 было запігмат. У прыватнасці, ніхто не мог зразумець, на што абмяжоўваць умовы правядзення выбараў прадстаўнікам асацыяцыі інвалідаў-калясачнікаў, асацыяцыі садзейнічання ААН, блакаднікам Ленінграда і нават аднаму

прадстаўніку казанства. Але ўсё яны дзве гадзіны сядзелі з разумнымі тварамі і ўважліва выслухоўвалі ўсё, што адбывалася падчас паседжання.

Сам «дыялог» быўшы за ўсё нагадваў конкурсе маналагоў. Да прыкладу: з дзюх гадзінаў, што доўжылася паседжанне, 55 хвілін паў выступілі дэпутат «палаткі» Анатоль Красуцкі, які нахвальваў Выбарчы кодэкс – які ён добры і прыгожы. За ім выходзілі іншыя «дыялагісты», якія на працягу дзесяці хвілін паказвалі свае думкі наконт кодэкса ці проста жыцця ў Беларусі.

Дарчы, прадстаўнікоў грамадскіх аб'яднанняў вельмі не задаваліся тое, што іхнія арганізацыі не могуць прапаноўваць кандыдатаў у дэпутаты парламента. Аднак закон аб грамадскіх аб'яднаннях напярэма забараняе ім займацца палітычнай дзейнасцю. Яны ж менавіта таму і называюцца «грамадскімі», што мусяць займацца грамадскімі справамі. Хочаш стаць дэпутатам – стварай сабе партыю. Або далачайся да існуючых.

Планавалася, што ўдзельнікі дыялога разаб'юцца на экспертныя групы па розных пытаннях, будуць вырашаць пытанні, а потым гэтыя рашэнні ўлада быццам бы будзе выконваць. Але дасладнага механізма такога супрацоўніцтва дагэтуль няма.

Заканчэнне на стар.3

ГАРАЧАЯ ЛІНІЯ

■ 1 траўня 2000 года ўступіць у сілу дэкрэт А.Лукашэнка «Аб дадатковых захадах па паліпэсэнні пенсійнага забеспячэння інвалідаў, удзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны і некаторых іншых катэгорыяў грамадзянаў». У адпаведнасці з ім, пенсія для вестранцаў і інвалідаў вайны, «афганцаў» і партызанаў, «блакаднікаў» і «тылвікоў» павялічыцца на 3-22 тысячы – у залежнасці ад баявых заслугаў.

■ Адразу два падобныя ўчынкi вандалізму адбыліся за апошні час Беларусі. У Мсрачоўшчыне (Вянаўскі раён) неведомыя скралі бронзавую лігту вагою больш як 50 кілаграмаў – яна аздабляла мэмарыяльны пастамент на месцы былога радавога фальварка Тадэвуша Касцюкі. Надпіс на ёй па-беларуску сведчыў пра тое, што кіраўнік паўстання 1794 года, пацяляналы герой Польшчы і Злучаных Штатаў, ганаровы грамадзянін Францыі мас ў Мсрачоўшчыне нарадзіўся. А ў Віцебску з магілы мастака Юдэлія Пэна, настаўніка Марша Шагала, быў скрадзены бронзавы бюст. Пэн быў пахаваны на Стара-Сямёнаўскіх могілках у Віцебску. Міліцыя ўзбудзіла кримінальную справу па гэтым факце.

■ Ва Усходняй Еўропе працягваецца буйнішая за апошнімі 100 гадоў паводка. Вада ўсё яшчэ прыбывае, і, паводле працэзаўнікаў экспертаў, пік бедства прыдзецца на канец наступнага тыдня. У Венгрыі эвакуаваныя сотні чалавек. Жыхарам сёлаў, якія апынуліся на невялікіх кавалках зямлі, адрэзаных ад знешняга свету, адмысловыя выратавальныя каманды развозяць харчаванне і медыкаменты. Штодня працы па змаганні са стыхійным бедствам абыходзіцца дзяржаве ў 1 мільён долараў. Ужо цяпер над вадой апынуліся тысячы гектараў зямлі, цалкам разбураныя дамбы, масты і жыллы будынкі. Паводка, выліканая таямнем снігоў і моцнымі дажджамі, ахоплівае ўсё новыя і новыя раёны.

■ Воўчыя набегі адчулі на сабе палескія вёскі Дастоева, Красіева і Крогана. Пачынаючы з мінулай нядзелі ясныя драпежнікі загрызлі некалькі сабак, жабрака і напалі на гаспадара, які выйшаў на адчайны брэх сваіх двух аўчараў. Спецыялісты гавораць пра магчымую буйную агрэсіўнасць звяроў, паколькі адстрэл ваўкоў на Беларусі ў 1999 годзе зменшыўся да 140, у тым ліку і нявыкармленых.

НАДВОР'Е

Курс нааяўнага долара
на «чорным рынку»
950

Две стратегии безопасности

Роман ЯКОВЛЕВСКИЙ

Главной задачей для Беларуси в 2000 году является обеспечение обороны и безопасности государства. Такое определение прозвучало в ежегодном послании Александра Лукашенко 11 апреля в Национальном собрании. Было также заявлено, что, согласно принятой стратегии национальной безопасности, на территории Беларуси создается 300-тысячная белорусско-российская военная группировка, которая станет ответом на расширение НАТО на Восток. По официальным данным, численность белорусской армии составляет 80 тысяч человек. Кетати, в случае возникновения внешней угрозы, председатель Высшего совета Союз РФ и РБ становится главнокомандующим этой воинской группировкой.

Как известно, в настоящее время Беларусь граничит из стран-членов НАТО только с Польшей. Поэтому, весьма актуальным является принятая в январе 2000 года правительством Польши новая «Стратегия безопасности Республики Польша». Документ заменил подписанный в ноябре 1992 года президентом Лехом Валенсой и ставшими неактуальными «Принципы польской политики безопасности» и «Политику безопасности и оборонную стратегию Республики Польша».

Польское правительство констатирует, что впервые после многих столетий безопасности страны ничто не угрожает. Она сегодня находится в наибольшей безопасности, чем когда-либо в своей современной исто-

рии. Вместе с тем, отмечается в документе, безопасность требует неустанной работы. Абсолютная безопасность обозначает, что забота о ней должна начинаться далеко от границ Польши. Согласно «Стратегии», вступление в Североатлантический альянс существенным образом изменило геополитическое и геостратегическое положение Польши. «Она стала частью более эффективной союзнической оборонной системы, гарантирующей безопасность и создающей условия стабильного развития». Следующим шагом станет членство в Европейском союзе.

В документе подчеркивается, что в последние годы появились новые угрозы континенту. Самую большую опасность представляют собой «этнические конфликты, экономические кризисы, колебание политической стабильности, применение насилия и прав человека, распространение оружия массового поражения, терроризм и организованная транснациональная преступность». Поэтому Польша будет развивать способность соответствующего реагирования — как индивидуально, так и в рамках НАТО и институтов международного сотрудничества.

Стратегические цели польской политики безопасности признаются неизменными: гарантирование независимости, суверенитета, территориальной целостности государства, а также защита конституционного демократического порядка и особенно прав, свобод и безопасности граждан РП. вновь подтверждается приверженность Варшавы своим границам нерушимым и отсутствием каких-либо территориальных претензий. Особо подчеркивается то, что Польша имеет урегулированные договорные отношения со всеми со-

седими». Однако, как неоднократно заявляли официальные представители Минска, после вступления Польши в НАТО, Беларусь нуждается в дополнительных, отдельных гарантиях своей безопасности от Польши. Поднимается и тема так называемого переноса границ между двумя странами Договора о границе. Предыдущий Договор был подписан между ПНР и СССР. Правопреемственность его была подтверждена и нынешними главами обеих соседних государств. Тем не менее, представители различных государственных структур Беларуси, время от времени, исходя из политической конъюнктуры, эти вопросы пытаются поднимать.

Озабоченность ими высказывается и по отношению к Польше «Стратегии». В ней, в частности, констатируется, что Польша решительно настроена «противостоять всем тем, кто осуществляет агрессию и нарушает права человека». Отмечается также, что вблизи польских границ, несмотря на заключенные соглашения о сокращении и контроле над вооружением, «по-прежнему располагаются серьезные конвенционные силы, которые при неблагоприятном развитии событий могут составить — не обязательно в виде организованной агрессии — угрозу безопасности Польши». В итоге, в «Стратегии» выражено мнение, что «Польша существует с территории повышенного риска распространения оружия массового пораже-

ния». Как тут не вспомнить о заявлениях из Минска некоторых официальных лиц о том, что Беларусь поспешила с выводом ядерного оружия. Кетати, нынешний безальтернативный статус Беларуси не препятствует, соблюдая международные соглашения, появлению на ее территории ядерного оружия. Например, российского. Ведь на территории некоторых стран-членов НАТО, не являющихся ядерными, размещено американское ядерное оружие. К примеру в Италии.

На таком фоне констатаций, прошедшие в Калининградской области учения «Запад-99» со сценарным применением ядерного оружия и создание российской белорусской группировки, органы управления которой будут размещены на территории Беларуси, будущего этого региона Европы видится с тревогой. Известный российский политолог Вячеслав Никонов считает, что так называемый новотруцкий треугольник (стык границ некоторых государств) потенциально может стать второй, после Косово, «горячей точкой» в Европе. Но Европа имеет открытый, в отличие от российского-белорусского союза, характер своих институтов. По оценке директора Института США и Канады Сергея Рогова, нынешний ход развития недоверия в данном регионе между НАТО и Союзом России с Беларусью напоминает «сумасшествие».

Сацыял-дэмакратычная акцыя

Алесь ШМЯЛЁЎ

3 аўгусту на правядзенне першага траўна дэманстрацыі і мітынгу падлі ў Мінгарвыканкам старшыня Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Народная Грамада) Мікола Статкевіч і прэзідэнт асацыяцыі прафсаюзаў БКДП Віктар Бабадэ. Згодна з заяўкай, у традыцыйна святочны дзень (у гэты раз свята ўсіх прапоўных выпадае на панядзелак), а дзесятай гадзіне раніцы на сталічнай плошчы Якуба Коласа павінна сабрацца каля дваццаці тысяч чала-

век. Адтуль яны шэсцем мусіць прайсці па прэзэнай частцы да плошчы Незалежнасці, дзе з 11:00 да 12:00 павінны адбыцца мітынг, доўгавыя і акабудуць «Свабода, справядлівасць, салідарнасць, незалежнасць».

У выпадку, калі ў гэты дзень улады горада плануць агульнагарадскія мерапрыемствы, то ініцыятары падачы заяўкі гатовы адмовіцца ад самастойнай дэманстрацыі і далучыцца да калонны аднаго з раёнаў горада і прапанаваць сваіх выступоўцаў на агульнагарадскіх мітынг.

БТ працягвае руку

Кірыя МАЎУЛАЎ

У Белгэлараджэкампаані — пераналок. Няма грошай на транспартны гультыў беларускай хакскай зборнай з чэмпіянату свету, што мае пачаццэ роўна праз два тыдні ў Санкт-Пецярбургу.

У якасці тэрміновага вырашэння праблемы на БТ зрабілі і круццэ ролік са зваротам на спонсарскую дапамогу да фірмаў і прадпрыемстваў, прычым, і да прыватнага бізнесу, які дзяржава (у тым ліку і тэлебачанне) увесь час элементарным чынам ганьбіць і душыць. Тым, хто нешта выдаткуе, абяспаша льготнае размяшчэнне рэкламы як на БТ, гэтак і на каналах РТР і ОРТ. Разам з тым кіраўнітва Белгэлараджэкампаані арганізавала паўзаўчора прэс-канферэнцыю, на якой журналістаў друкаваных СМІ папрасілі паспярэжчэ распаўсюджваць звароту да патэнцыйных спонсараў.

Неабходна каля 150 тысяч

долараў. Столькі каштуюць набывіццэ правоў на трансцыі, каментатарскія месцы і камандзіраваныя. У прынысцэ, такія ці прыкладна такія грошы на асветленне чэмпіянату за гадзія павінны былі быць залічаныя ў бюджэт. Але ў Белгэлараджэкампаані зараз няма абсалютна нічога. Тая ж гісторыя паўтарыцца ўлетку з Алімпіядай ў Сіднеі. Кіраўнітва Белгэлараджэкампаані мітуціцца, бо з-за гэтай ганебнай сітуацыі, як фармальнай нагоды, могуць палічыць галовы. Чуткі пра адстаўку Кіселя ды іншыя пасадныя перастануць ходзіць даўно.

Дастаткова верагодным развіццём падзеяў павінен стаць: у самы апошні момант даможае знаходзіць грошы прэзідэнт НАХ. І каментатар Уладзімір Навіцкі на працягу ўсёго чэмпіянату будзе ажыццяўляць падзякамі яму ад імя беларускага народа, гаворачы напрыканцы матча абавязкова: «Быліяне здаровы, жыццё багата»!

Маскоўскі візіт

Як вядома, беларускі прэм'ер У.Ярмошын 12 красавіка наведаў Маскву. У інтэрв'ю тэлеканалу ОРТ ён заявіў, што Беларусь збіраецца прытрымлівацца ўзгодненага летась графіку пагапашэння даўтоў за расійскі газ і ў летні перыяд плануе «кампенсаваць адставанне». Паводле ягоных слоў, на сустрэчы са старшынёй РАТ «Газпрам» Рэам Выхравым у гэтым пытанні было «дасягнутае разуменне». «Урад прыме ўсе меры, каб увайсці ў гэты графік, і возьме пад асобны кантроль плаціжкі і пастаўкі матэрыяльна-тэхнічных рэсурсаў», — сказаў У.Ярмошын. Галоўнай прычынай невыканання графіка пагапашэння запазычанасці прэм'ер-міністр Беларусі назваў «найскладанейшае становішча ў сельскай гаспадарцы, якое складалася на працягу апошніх двух гадоў».

З пачатку года доўг РАТ «Газпрам» дасягнуў 160 мільянаў долараў ШІА. З гэтай нагоды кіраўнітва РАТ папрадзіла беларускі ўрад аб скарачэнні паставак у красавіку на 20 працэнтаў. Як заявіў У.Ярмошын, на сустрэчы з першым віцэ-прэм'ерам урада Расіі Міхаілам Касьянавым не абмяркоўвалася пытанне аб стварэнні 300-тысячнай расійска-беларускай ваяснай групы (гэтую ініцыятыву агучыў Аляксандр Лукашэнка 11 красавіка падчас выступлення са штогадовым пасланнем Нацыянальнаму сходу Беларусі). Прэм'ер устрымаўся ад каментарыяў, паколькі, паводле ягоных стверджэння, «гэта палітычныя пытанні, якія будуць абмяркоўвацца на ўзроўні прэзідэнтаў» падчас візіту 16 красавіка ў Мінск Уладзіміра Пуціна. Па словах Ярмошына, на першым паседжанні Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы, якое пройдзе 25 красавіка ў Маскве, плануецца абмяркоўваць праблемы, вырашэнне якіх выклікае найбольшыя

цяжкасці: фінансаванне, уладкаванне мяжы, мытні, а таксама праграмаў, якія «ўжо сімвалізуюць напале аднаенне» — фестывалю мастацтваў «Славянскі базар» і аднаўлення Брэсцкай крэпасці. «Цяпер у нас ёсць некаторыя цяжкасці ва уніфікацыі мытнага і падатковага заканадаўства, але збліжэнне ідзе». Так заявіў пасля перамоваў у Маскве з прэм'ер-міністрам Беларусі першы віцэ-прэм'ер урада Расіі Міхаіл Касьянаў. Па ягоных словах, «розынка ў законах дзявох краін засталася яшчэ прыкладна на 30 працэнтаў». Як паведамляюць расійскія СМІ, першы віцэ-прэм'ер асабліва падкрэсліў, што уніфікацыя мытнага і падатковага заканадаўства, а таксама ўвядзенне адзінай валюты «стане асновай функцыянавання агульнай эканоміі, стварэння роўнай ўмовы гаспадарання для расійскіх і беларускіх суб'ектаў». Міхаіл Касьянаў таксама паведаміў, што на сустрэчы дэлегацыяў давож дзяржаваў 12 красавіка пытанні ўвядзення адзінай валюты не абмяркоўваліся. М.Касьянаў не стаў каментавалі новую ініцыятыву Аляксандра Лукашэна, які, выступваючы 11 красавіка са штогадовым пасланнем да парламента, прапанаваў стварыць 300-тысячную сумесную ваясную групу для абароны заходніх межаў Саюза Расіі і Беларусі. Па словах першага віцэ-прэм'ера, ён «пакуль не знаём з падрабязнасцямі гэтай ініцыятывы».

Па нашай інфармацыі, расійскім бок было прапанаваць пагадзіць запазычанасці дзяржаўнай маёмасцю, у тым ліку буйнымі беларускімі прадпрыемствамі. Пакуль беларускі бок вагаецца. Мусіць, каб нашыя хутэй думалі, расіян у красавіку спыніў пастаўку нафты на беларускія нафтаперапрацоўчыя заводы.

Папкоўскія планы

Росііскаў ПЕРМКОЎ

Усе ведаюць выраз «напалеонаўскія планы» — ён азначае буйныя планы, праекты, якія ніколі не здзейсняцца. Беларусаму віцэ-прэм'еру, адказнаму за сельскую гаспадарку, Аляксандру Папкоў, відаць, ніколі не быць Напалеонам — аднак свае планы ёсць і ў яго.

Як для кожнага аграрніка з вялікім стажакам, мінулы год для віцэ-прэм'ера быў самым цяжкім, а гэты будзе куды лепшым. Пра гэта ён наведзіў на сустрэчы з журналістамі, прысвечанай працы беларускага аграрна-прамысловага комплексу.

Па словах Аляксандра Папкова, за ўсё 30 гадоў, што ён працуе ў сельскай гаспадарцы, ён не памятае такога цяжкага года, як 1999. З-за засухі здарыліся вялікі неўраджай, у выніку якога Беларусь ўжо даўно лася наблыць мільён тон збожжа за мяжой і яшчэ давадзіцца пабываць не менш за 500 тысяч тон.

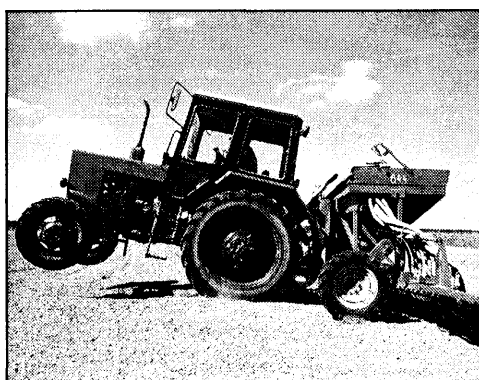
Аднак у гэтым годзе ўсё будзе добра. Беларусь будзе з хлебам, пераконваў журналістаў віцэ-прэм'ер. «На 2000 год плануем сабраць не менш за 6 мільянаў тон зерня, 7 мільянаў тон бульбы, 50 тысяч тон ільновалакна, 1,450 тон цукро-

вых буракоў, 900-950 тысяч тон мяса, 5 мільянаў тон малака...», — казаў ён.

Толькі адзін прыклад рэалістычнасці заяваў А.Папкова: летась ураджай збожжа склаў каля 3,7 мільёна тон, а сёлета ён плануе сабраць ажыно 6 мільянаў тон. Павелічэнне — больш чым на 60%. Нават з улікам крызіснасці мінулага года яно прадстаўляецца як мінімум малявергодным. Разам з тым, віцэ-прэм'ер ухіліўся ад адказу на пытанне: што будзе, калі і сёлета будзе засуха? Ці плануецца нейкія захады на зберажэнні ўраджаю? Трэба разумець, што дзяржава, як і ўсе беларусы, проста снадзяецца на лепшае надвор'е.

7 мільянаў долараў штогод — такі прыбытак беларускай дзяржавы паабяцаў Аляксандр Папкоў у выніку рэфармавання комплексу прамысловай выкаблагадоўлі. Па ягоных словах, цяпершні ў нас больш за 200 — і практычна ўсе стратныя. А калі і рэфармаваць, стварыць «на прыпынках вертыкальнай кааперацыі» буйныя аб'яднанні, якія самі будуць займацца і вытворчасцю, і перапрацоўкай, і рэалізацыяй — яны адразу стануць прыбытковымі і будуць прыносіць тысячы мільянаў долараў. Ну хіба не Напалеон?

Замест таго, каб стварыць спрыяльныя ўмовы для прыват-

ніка, фермера — каб той вырошчаў і даглядаў сваю жывёлу, зноў збіраюцца адраджаць буйныя дзяржаўныя гаспадаркі, дзе ў працягу будзе адна турбота — як павялічыць скрапі. Гэта ўжо не нова, такос ўжо было на працягу дзесяцігоддзяў, нашто да гэтага вяртацца?

Дарэчы, аграрныя віцэ-прэм'ер увогуле мае шмат пратэзіяў да фермераў. Па ягоных словах, на 1 студзеня 2000 года ў Беларусі была 2,651 фермерская гаспадарка, яны вырошчывалі 66,400 га сельскагаспадарчых земляў. А Папкоў сцвярджае, што гэтыя гаспадаркі даюць нейкую карысць толькі ў вытворчасці зерня. А ў вытворчасці іншай прадукцыі — бульбы, мяса, малака, — яны не вырабляюць і аднаго працэнта ад усяго аб'ёму вытворчасці.

А вось лічыць незалежнай статыстыкай: да пачатку 2000

года прыватныя гаспадаркі і фермеры выраблялі садавіны ў 5 разоў болей, чым каласы і саўтасы, а бульбы — у 6 разоў болей. А фінансаванне пры гэтым атрымлівалі мінімальна.

Дарэчы, сёлета нам усім даведзецца плаціць за сельскагаспадарчую прадукцыю больш. Як заявіў віцэ-прэм'ер, савет міністраў надаўна падпісаў настанову аб устаўленні ўсіх цэн на сельскагаспадарчую прадукцыю з мінімальнай рэнтабельнасцю 20%. Улічваючы, што некаторыя беларускія прадукты ўжо каштуюць даражэй, чым у суседніх дзяржавах (яйкі, мяса, вырбы і г.д.), а якасць напрых прадуктаў даўно ўжо не вытрымлівае ніякай крытыкі, то ёсць сэнс пачынаць арганізоўваць прадуктовыя шоўпарты ў Польшчу, Расію, Украіну ці нават ў Літву. Замежжа нам данаможа!

14 красавіка 2000 года

Г Р А М А Д С Т В А

3

БПСМ плануе наступ на Нарач

Галіна КАЗІНЕЦ

Пра новую «мазгавую атаку» на кіраўніцтва справаў прэзідэнта заявіў першы сакратар ЦК БПСМ Усевалад Янчэўскі ў Брэсце, на сустрэчы з дэлегатамі, вылучанымі ад 15 сельскіх районаў і 5 гарадскіх на 2-гі з'езд БПСМ, што адбудзецца ў Мінску напрыканцы красавіка. Эфектыўныя аргументы спатрэбіліся ў рэгіёне для відэаочнай агітацыі тых 100 галасоў, што будзе мець Брэстчына на фінальным этапе барацьбы Янчэўскага за пераважыны на месца лідэра.

Ранейшага «заўхоза» Ціцянкава ўчарашні студэнт узгадаў з той нагоды, што паграбавалі ў яго «толкі крысы і кабінеты». Цяпер ЦК прасіў праз адміністрацыю прэзідэнта фінансавы прэктар арганізацыі на Нарачы экалагічнага цэнтру, які, як даў зразумець прысутным Янчэўскі, дазволіць прыбытковы займацца турыстычным бізнесам. У сутнасці яшчэ адной «мазгавой» атакі прамоўца не паглыбляўся — сказаў, што «гэта пакуль сакрэт». Падзеі 25 красавіка ў Мінску Янчэўскі абавязваў «полумнымі дэманстрацыямі», а пачырванелы ад бінак расейскай — бутгаўшчыкамі. Патрыятызм, па Янчэўскаму, гэта «авага чіперашняй улады і яе структураў». Што ж да ўласцівага моладзі радыкалізму, то фармаліны важак яе «патрыятычнага» крыла заклікаў адзіна ад дыскусій. БПСМ, паводле ягоных прызнанняў, павінен трымацца за Лукашэнка і агітаваць народ за пераважыны на другі тэрмін.

Якіх-небудзь апанентаў ці гатовых голас патрыятычна гаваруна ў Брэсце не знайшліся. Зала толкі палітыка ў далоні, калі Янчэўскі заклікаў маналог пра бізнесовыя ітаросы сваёй арганізацыі. Адчувалася, што душа юнага чыноўніка прагне новых крыніцаў фінансавай забяспечанасці і прыватных ініцыятываў. Ён не мог паскардзіцца напрумай, што з 33-143 членаў Брэстскай абласной арганізацыі БПСМ абсалютная большасць — школьнікі, некаторыя праслойка з студэнтаў і, як гаворыцца, поўны нуды з дэлавак колаў маладога бізнесу. Быць жа завадатарам у чарадзе падлеткаў не вялікі гонар, ды на віхлявай палітыцы лёгка абанкруціцца перад заўтрашнім днём. Так што прабіты юнак Янчэўскі рыштуеца да троннай прамовы на 2-м з'ездзе з галавакружымі ідэямі. У выкладку і грамадскага поспеху дыржае даводзецца апаляці чарговы выток кар'еры Янчэўскага маіскае дэдыкацы, турыстычных базаў і іншым.

Маналагічны дыялог

Заканчэнне.
Пачатак на стар.1

У кулуарах «дыялога» Вольга Абрамава скардзілася: ніяк не можа стварыць экспертную групу па выпрацоўцы змяненняў у Выбарчы кодэкс — не хапае жадаючых рэальна працаваць. Мінімальны склад групы — тры чалавекі, а набралася пакуль толькі два — яна сама і старшыня Беларускага рэспубліканскага клуба выбарчыкаў Уладзімір Гузевіч. Атрымліваецца, што толькі дзве арганізацыі з 107 рэальных зацікаўленых ў змяненнях у кодэкс, астатнія сабраліся разумных людзей паслухаць.

Толькі некаторыя ўдзельнікі «дыялога» прыходзілі да разумення, што іх сабралі, каб выпусціць пару з грамадства і паказаць прыгожыю кар'ерную працэдуру. Загалом, што нічога «дыялог» не вырапіць, а толькі змарнуе час. Такую думку выказаў прадстаўніца Партыі камуністаў беларускай Алена Скрыган у прыватных размовах. Адна з трыбуны казала зусім іншае, болей «правільнае».

Паседжанне скончылася нічым. «Усім дзякуй, усе вольныя» — і праз два тыдні гэтага «гаварыліна» збірацца зноў, каб абмеркаваць яшчэ нейкую праблему ў жыцці Беларусаў.

NATO разаб'еца аб 300.000 войска РБ

Констанцін СКУРАТОВІЧ

На жаль, жыццё наша поўніцца дурнымі анекдотамі. Асабліва шчырыя на гэтай нівэ Аляксандр Лукашэнка.

Вось і зараз, звяртаючыся са штогоднім пасланнем да дэпутатаў так званага Нацыянальнага сходу, ён не стрываўся ад спакусы патлумачыць становішча краіны ў стылі Чапаева.

Памятаеце схему наконіг таго, дзе павінен быць камандзір пад час наступлення, якую Васіль Іванавіч ствараў з данамогай бульбы? Дык вось, наш галоўнакамандуючы засвоў усе гэтыя «генштабскія» прудумкі і паабяцаў, што на абарону Беларусаў ад НАТО ён выставіць 300.000 войска, забяспечанага самым найноўшым узбраеннем.

Праўда, гэта, калі ўлічыць гістарычны вопыт (Напалеон, пачынаючы вайну з Расіяй, меў каля 600 тысяч войска, а Гітлер — больш за мільён), не шмат. Але гэта запамта для Беларусаў, дзе, акрамя ўласна

арміі, у тры разы болей маладых людзей стаяць пад ружжом у міністэрстве ўнутраных справаў. Таму калі іх перакінуць у войска, то без абароны застануцца бліжэйшыя подступы да К.Маркса, 38.

Да таго ж невідомы, дзе ўзяць тое сучаснае ўзбраенне, якое беларускім жаўнерам абяцае іх галоўнакамандуючы. Бо зброя — гэта перш-наперш грошы. А ў «бацькі», пра гэта ўсе ведаюць, іх не было, чым у бацькі аператывнага атамана Грышылна, з нагоды чаго банда пачала мяняць кулямёты на штаны-галіф і, у рэшце рэшт, забеглася.

Зразумела, калі Лукашэнка што-небудзь прамаўляе, то ён мае на ўвазе не толькі Беларусаў, але і Расію. Таму можа скласціся ўражанне, што зброя падкінуць «старэйшым браткі». Але падзеі на гэтым тэксам належыць да жанру анекдотаў. Бо, як паведамае «Комсомольская правда», расійская армія «злажыла зброю ў чужыя арсеналы». Прынамсі, за апошнія 7 гадоў яна прадала Кітаю 101 самалёт, адна ўласнага войска купіла толькі 7. Аналагічнай сітуацыі з іншымі

відамі ўзбраення. Не маючы сродкаў для ўласнай арміі, Расія, зразумела, можа даць беларусам толькі тое, што пракасе на яе вайныя склады. Усё гэта, зразумела, зможам нейкім чынам страціць, але толькі пасля адпаведнай падрыхтоўкі. Да таго ж збройная справа ва ўсім свеце, тым больш у багатых краінах НАТО, пастаянна ўдасканальваецца. А гэта, як паказала практыка, выклікае, на які Лукашэнка не можа адказаць адпаведна.

І апошняе. Звоны Беларусаў выглядае на нармальную дыржаву. Прыкладам, ёсць у яе парламент, дэпутаты якога лавяць і ўхваляюць кожны гук, які робіць «іх прэзідэнт». Але адбываецца ўсё гэта ў такім вакууме, што ніякага дачынення да рэальнага жыцця не мае. Вось і зараз гамонка ішла пра пераход ад стабільнасці да ўстойлівага развіцця. А гэта анекдот. Анекдот, які дае велікі матэрыял для спецыялістаў. Таму з'яўленне на Беларусі псіханалягічна, роўнага Фройд, гэта, відавочна, толькі справа часу. Гэтакім можа было б і парадавацца, калі б...

ПАЛІТЫКА

Добраахвотныя рабы?

КГБ Беларусі адняў у сям'і Дзмітрыя Кухаронкі шанец атрымаць грашовую кампенсцыю як ахвярам фашызму

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Лёс патомнай каланістыкі

Гэтая гісторыя, аказваецца, пачалася даўно. Нават не ў 1943 годзе, калі сям'ю Кухаронкаў (бацьку, жонку і двух дзяцей) немцы вывезлі са Смілавічаў на паднявольную працу ў фашысцкую Нямеччыну. Яна пачалася ў жудасныя 30-я гады, калі ў Паловіжы, дзе жыла сям'я нямецкага каланіста Марціна Махта, лютваў голад, і людзі, каб уратавацца, праз салдацкія кардоны ўпалі калі хто куды. Адна з дачок Марціна, Валянціна, дабралася да Беларусаў і знайшла прытулак у Смілавічах, што ў 30 кіламетрах ад Мінска. Там набралася з беларусам Дзмітрыем Кухаронам і засталася жыць. Засталася яна і немкай па нашпарне.

У 1943 годзе акупанты вывозілі людзей працаваць у Нямеччыну. У такую хвалю патрапіла і сям'я Кухаронкаў. Спадарыня Валянціна ўзгадвае, што прыходзіла за імі ўвечары, нават не далі сабрацца, завезлі быццам у Рудзенск, дзе сфармавалі эшалон і павезлі на захад. Спачатку трымаў і лагерь у Польшчы, потым завезлі ў Баварыю пад горад Вольфген-Вассерс, дзе да вызвалення амерыканцамі яны працавалі ў баўэра Роста. Адпаведна даведка з ФРГ у Валянціны і Дзмітрыя Кухаронкаў ёсць. Аднак яе не прызнаюць нашыя ўлады. Яны свярджваюць, што Кухаронкі ў Нямеччыну з'ехалі добраахвотна. Пра гэта сказана ў лісце КГБ № К-6944, які 5 гадоў таму падпісаў чэкіст Л.Піменцаў. Але на якой падставе з'явілася такое свярджанне?

Нямецкі характар

Адзін з сям'і Валянціны Марцінаўны, Аляксандр, у жылах якога, відаць, цяжэ ўпартая нямецкая кроў, не задаволіўся адказам з КГБ і пачаў сваё разбіральніцтва. Неўзабаве яны высветлілі, што сучасныя гэбеты карысталіся паказанымі, што былі сабраныя іх папярэднікамі пасля вайны. Два сведкі тады казалі, што Кухаронкі быццам бы самі з'ехалі ў Нямеччыну — «на заробкі». Ведаючы, што гэта няпраўда, Аляксандр Кухаронак працягваў расследаванне і, у рэшце рэшт, знайшоў гэтыя сведкаў. Як свярджвае Аляксандр, старыя людзі шчыра прызналіся яму, што далі паксінішчкі паказанні пад прымусам. Хутчэй за ўсё смілавіцкія чэкісты рыхтавалі справу супраць «зdraдніцаў — ворагаў народа», ды чамусьці не атрымалі загад давесці пачатае да канца.

Не менш даглыблым аказваўся і ўзвук спадарыня Валянціны Аляксееў. Той задаўся пытаннем, чаму ўсё ж немцы вывезлі сям'ю ягонай бабці асобна ад іншых сям'яў, ці не справавалі тут нашпартныя дадзеныя бабці? Аляксееў высветліў, што як раз у 1943 годзе Адольф Гітлер выдаў загад аб прымушовай аблігацы на працу ўсіх этнічных немцаў, якія пражываюць на

далучаных тэрыторыях. Не выключана, што гэты загад і стаў прычынай таго, што сям'я Кухаронкаў апынулася ў Нямеччыне. Калі ж уявіць, што Кухаронкі з'ехалі добраахвотна, то навошта ім было добраахвотна вяртацца ў родны кут у 1945 годзе?

Гэтая логіка не дазваляе сёння Кухаронку-маладошаму пагадзіцца з высновамі чэкістаў, а галоўнае, з тым кліймам, які яны, па сутнасці, паставілі на ўсёй ягонай сям'і.

Кантора выпадкова маху не дае

Яшчэ жыўшыя сведкі таго, што сям'ю Кухаронкаў адпраўлялі ў Нямеччыну прымушова, як палонных. Дасаткова апытаць суседзяў ды іншых жыхароў Смілавічаў, чаго супрацоўнікі КГБ чамусьці не зрабілі, а задаволіліся дадзенымі 40-гадовай даўніны. Па-другое, як высветліў Аляксееў, гэта не адзіны выпадак, калі камітатчыкі адмовілі грамадзянам у пацверджанні факта, што яны былі вывезеныя ў Нямеччыну. У такім жа становішчы «добраахвотных рабаў» апынуліся Галіна Сакалоўская, сям'я Казакоў з Мінска ды іншыя. Прычым у гэтых выпадках гаворка таксама ідзе пра этнічных немцаў. У іх былі розныя лёсы. Галіна Сакалоўская, напрыклад, была ў партызанах, трапіла ў палон, апынулася ў Германіі, але і пра яе лічаць, што з'ехала на сваёй волі. Ааналіз падобных прыкладаў прывёў Аляксееў да сумнай высновы: як існаваў у савецкай часы, так і цяпер існуе перадузятая падыход да нямецкай нацыянальнай меншасці. Згодна з ім, этнічны немцы альбо яўныя ворагі, альбо іхныя замаскіраваныя памагаты. Ва ўсялякім разе яны мала вартыя даверу, і дыржаўная машина не мусяць даказваць іх невінаватасці.

Другая выснова, якую робіць сям'я Кухаронкаў з гэтай гісторыі, звязаная з фінансамі. Падобна, што ўрад Беларусаў крадзе грошы ў грамадзянаў краіны, лічыць Аляксееў. Бо ўрад праз фонд «Узаемаразуменне і прымірэнне» аднаасобна распрадае грашовую кампенсцыю ахвярам фашызму, пры гэтым сам жа вырашае, хто ахвяра, а хто не. Атрымліваецца, што сродкі, якія Федэратывна Германія выдаткавала ў якасці кампенсцыі беларускім грамадзянам, вырашлі з'эканоміць на этнічных немцах. І лёгка прадставіць пасобнікамі ворагаў, дастаткова толькі зазірнуць у эцкіскае звесткі сталінскіх часоў.

Калі гэта не так, то чаму б КГБ не правесці супраўданае расследаванне фактаў «добраахвотнага рабства»?

Р.С. Рэдакцыя НАШАЙ СВАБОДЫ гатовая публікаваць лісты сваіх чытачоў пра неабтунтаваныя адмаўленне ў выдачы дакументаў на атрыманне грашовай дапамогі ахвярам фашызму.

Путина не пускают к королеве

Покс Владимир Путин готовится к визиту в Великобританию, там накаляются страсти. Правозащитники и оппозиционные Тони Блэр политики намерены жестоко наказати избранного президента России за чеченскую войну. Страшно подумать: Путин хочет не посетить королеву. Однодневный визит Путина в Великобританию, еще не начавшись, вызвал массу комментариев и переусудов. Эта, казалось бы, обычная рабочая встреча лидеров двух стран была воспринята на Западе как нечто из ряда вон выходящее и даже неслучайное. Раньше всех переполнились правозащитники. Сразу две организации — Human Rights Watch и Amnesty International — наперсбой закричали, что Путин нужно не встречать с распростертыми

объятиями, а призвать к ответу за нежелание остановить чеченскую кампанию. Сегодня стало известно, что эти организации собираются послать специальные писемные обращения на адрес британского правительства.

Представитель Нью-Йоркского отдела Human Rights Watch заявил в этой связи, что «один из рычагов воздействия международного сообщества на Путина — это не давать ему выйти на международную арену». В ходе визита в Лондон Путин планировал встретиться с британским премьером Блэром, рядом промышленников и английской королевой. Правозащитники в особенности восприняли встречу Путина с королевой. По мнению Human Rights Watch, Путин этой привилегии не достоин,

и встреча эта «будет лишь способствовать росту его международного престижа».

Вместе с правозащитниками против предстоящего визита Путина выступили и радикальные настрокосные британские политики. Вчера представитель британского МИДа либеральной демократ Мэри Кэмпбелл заявил, что «Британия не должна принимать с распростертыми объятиями человека, построившего свою президентскую кампанию на проведении жестокой военной акции в Чечне». Сегодня он вспомнил и визит в Чечню Мари Робинсон, и пропелуру по неслучайно России из Совета Европы, обратившись к Тони Блэру с риторическим вопросом: «Неиспытывает ли правительство некоторый дискомфорт, привыкая Путина в Лондоне?»

Не молчит и британская пресса. The Times настойчиво цитирует российских правозащитников. В сегодняшнем выпуске приводится мнение Елены Боннер, считающей, что «в Чечне имеет место геноцид чеченского народа», и Блэр поэтому не должен предоставлять России никаких кредитов. Другое издание — либеральная The Guardian — тоже воево наседает на Тони Блэра. Вчерашняя статья вышла под названием «В постели с Путиным». Сегодняшняя называется «Осуждайте дома, господа Путины». Российскому президенту предлагают сначала решить проблему нарушения прав человека в Чечне, а уже потом думать об укреплении международных связей.

Василий Сергеев
«Газета.ру»

ПОНЕДЕЛЬНИК • 17 АПРЕЛЯ

Техническая профилактика до 16.00	15.00	О.Басилавиц. Новости.
16.00 ТВ - школе. Музыка. 4-й класс. «Композитор, исполнитель, слушатель».	15.10	Кино - детям. «Чародей». Телепередача (Австралия - Польша, 1995).
16.20 Сельчане. Минская область.	15.35	«Берега Набокова». Встреча.
16.45 Авто-парк.	16.00	С.Прокофьев. Концерт №2 для ф-но с оркестром.
17.00 Новости.	16.35	«Замок Оли». Телепередача (Франция, 1992). 13-я серия.
17.10 Премьера песни.	17.30	Новости.
17.20 К 55-летию Победы. «Память о Великой войне».	17.40	«Визуальность». Тележурнал.
18.25 Юристы. Юридическая программа «Понедельник с «Юристом».	18.05	«Нижегородский Кремль». Док. фильм. Фильм 1-й. «Восток, страна огромная» (ТО «Экран»).
18.40 Международные спортивные новости.	18.15	В мире образов Резо Габриадзе.
19.00 Новости.	19.00	Вечерняя сказка.
19.20 Политические диалоги.	19.10	«Большое путешествие Болека и Лелека». Мультсериал.
19.50 «Кофе с ароматом женщины». Телепередача (Колумбия).	19.30	Новости культуры.
20.40 Колыбельная.	19.50	К 55-летию Победы. В.Розов. «Вечно живые». Спектакль театра «Современник». Часть 1-я.
21.00 Панорама.	21.00	После новостей...
21.40 Событие.	21.20	В.Розов. «Вечно живые». Спектакль театра «Современник». Часть 2-я.
22.00 Фильмы нашей памяти. М.Бернес и Б.Андреев в героической драме «ДВА БОЙЦА».	22.30	Союз и Тугги. А.Глазнов. Концерт для скрипки с оркестром. Солоист А.Сороков.
23.15 Криминальная хроника.	23.00	Новости культуры.
23.20 Третий тайм.	23.20	Программа передач.
23.50	5.00	Сегодня утром.
24.00 «Неизвестный Наполеон». Видеофильм белорусского телевидения. «Ступени к трону».	5.15, 7.10	Спорт, погода.
	5.20, 6.15	Криминал.
	5.35, 6.50	Большие деньги.
	5.50, 7.15	Впрок.
	6.20	Карданный вал.
	6.35	Мультфильм.
	7.45	Интересное кино.
	7.55	Сериал. «Возвращение Казановы на «Улицы разбитых фонарей». «Испорченный телефон».
14.00, 17.00, 23.30	9.00	Сегодня.
14.20 Мультсериал «Невероятные приключения Джонни Квеста».	9.25	«Вчера в «Итогах».
	10.45	Куклы.
	11.00	Сегодня.
	11.30	«Старый телевизор» вспоминает: «НЕИЗВЕСТНАЯ ВОЙНА».
14.40	13.00	Сегодня.
15.00	13.35	К 55-летию Победы. Сериал «Семнадцать мгновений весны».
15.25	15.00	Сегодня.
16.00	15.35	Футбольный клуб.
17.00	16.30	Впрок.
17.30	16.40	Час сериала. Детектив «Клиент» (США).
18.00	17.40	Криминал.
18.45	18.00	Сегодня.
19.45	18.40	Герой дня.
20.00	19.00	Час сериала. Пета Уилсон в фильме «Ее звали Никита» (Канада - США).
21.00	19.50	Совершенно секретно. Информационно-развлекательная программа.
21.55	21.00	Сегодня.
22.35	21.45	Двое.
23.30	22.35	Сегодня.
23.45	23.15	Сериал в полном. «Антропология». Программа Д.Диброва.
15.00	0.15	«Футбольный клуб» представляет Лигу чемпионов.
16.00	0.45	Программа передач на завтра.
16.30	7.05	«Ле-до-го-го» с Ильей Легостаевым.
16.55	8.00, 10.00	Новости.
17.25	8.10	Кинотеатр ТВ-6. Джек Чан в боевике «ИСКУССТВО ШАОЛИНЯ - ЗМЕЯ И ЖУРАВЛИ».
18.20	10.10	«Журавли».
19.00	10.45	«Катастрофы недели».
19.45	11.30	«Телемагазин в Минске».
20.40	12.00	ЦитаДЕНЬ.
22.00	12.05	День за днем.
22.35	14.00	Новости.
0.00	14.15	«Телемагазин в Минске».
	14.30	Сериал «Никто кроме тебя».
	15.15	«Отдохни».
	15.25	«Телемагазин в Минске».
	15.40	«Телемагазин в Минске».
	16.10	«Star Start».
	16.40	Юристы. Юридический сериал «Дежурная аптека».
	17.15	Дорожный патруль. Сводка за неделю.
	17.30	Юристы. Юридическое шоу «Амба - ТВ».
	18.00	Сериал «Пси-фактор».
	19.25	«Место встречи» с Ариной Шаровой.
	19.00	Новости.
	19.40	«Вы очевидцы» с И. Усачевым.
	20.40	Сериал «Иллюзия убийства».
	21.40	Дорожный патруль.
	22.00	Новости.
	22.15	«Алле, народ!».
	22.35	Кинотеатр ТВ-6. Боевик «АКАДЕМИЯ НИНДЗЯ».
	23.50	Диск-канал.
	0.20	Дорожный патруль.
	0.40	Окончание трансляции.

ВТОРНИК • 18 АПРЕЛЯ

0.05	Телепередача. «Дежурная часть».
6.30	Доброе утро, Беларусь!
7.00	Новости.
7.10	Доброе утро, Беларусь!
8.15	Политические диалоги.
8.40	Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.
9.00	Новости.
9.10	ТВ - школе. Музыка. 4-й класс. «Композитор, исполнитель, слушатель».
9.30	Семейный телеканал «На волне взаимопонимания».
10.15	Мультфильм.
10.30	«Сегодня с вами...» Владимир Решетников.
11.00	Новости.
11.10	«Кофе с ароматом женщины».
12.28	Третий тайм.
13.00	Новости.
13.15	Музыка без границ. Музыкально-информационная программа.
13.45	«Орша. Песня отпущенных веков». Видеофильм.
14.10	Турбулентия. Путешествия, встречи, отдых.
14.30	Бездельник.
15.00	Новости.
15.10	Сериал для детей. «Тайный мир Алекса Мэя».
15.35	Видеокурс итальянского языка. Передача 23-я.
16.05	Видеокурс английского языка. Передача 49-я.
16.30	ТВ - школе. Белорусская литература. 11-й класс. «Владимир Короткевич и его роман «Колоса под серпом твоим».
17.00	Новости.
17.10	«А музыка звучит...» Поэт Наталья Тамелло.
17.45	«Память о Великой войне». Док. фильм. Фильм 2-й. «Огненные рубежи».
18.40	Международные спортивные новости.
19.00	Новости.
19.15	«Москва - Минск».
19.50	«Кофе с ароматом женщины».
20.40	Колыбельная.
21.00	Панорама.
21.40	Событие.
22.00	Экран белорусского кино. Романтическая драма режиссера В.Рубинчика «ВЕРНОЕ СЛОВО».
23.25	Криминальная хроника.
23.30	Музыкальный салон с Элеонорой Езерской. «Солнечный Дунавский».
24.00	Новости.
0.10	«Неизвестный Наполеон». Видеофильм. «Империя Меч».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.20	Новости.
8.15	«Нежный яд». Сериал.
10.10	Возможно все.
10.30	Сериал «Новые приключения Синдбада».
13.30	Программа «Вместе».
14.20	Мультсериал «Невероятные приключения Джонни Квеста».
14.40	Возможно все.
15.00	Юные гладиаторы в программе «Царь горы».
15.25	До шестнадцати и старше.
16.00	«Нежный яд». Сериал.
17.30	«С легким паром!» В гостях у Михаила Евдокимова.
18.00	Ищу тебя.
18.45	Сериал «Воспоминания о Шерлоке Холмсе».
19.45	Спокойной ночи, малыши.
20.00	Время.
20.45	Большой театр. Гала-концерт, посвященный Владимиру Васильеву.
22.45	Эрнесто Че Гевара в программе «Цивилизация».
7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00	Вести.
7.20	Телепередача: «Дежурная часть».
8.40	«Арена - спорт». Журнал.
9.20	«Цыганка». Телепередача.
10.10	«Санта-Барбара». Сериал.
11.00	Телепередача.
11.30	Москва - Минск.
15.40	«Сказка о царевиче и трех лекарях». «Светлячок».
16.30	«Башня». Молодежная информационно-развлекательная программа.
16.55	Сиреневый туман.
17.25	«Улюка-22».
18.20	«Устами младенца». Телеигра.
19.45	«Духи ангел». Телепередача.
20.40	Сандра Баллок и Винсент Ирриарри в телесериале «Крестная дочь» (США). 2-я серия.
22.30	Время кино. Борис Немцов в приключенческом фильме «НАЙТИ И ОБЕЗВРЕДИТЬ».
0.10	Диск-канал.
0.45	Дорожный патруль.
0.55	Сериал «Дежурная аптека».

СРЕДА • 19 АПРЕЛЯ

6.30	Доброе утро, Беларусь!
7.00	Новости.
7.10	Доброе утро, Беларусь!
8.15	«Сегодня с вами...» Народная артистка СССР Тамара Нижникова.
8.40	Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.
9.00	Новости.
9.10	ТВ - школе. Белорусская литература. 11-й класс. «Владимир Короткевич и его роман «Колоса под серпом твоим».
9.40	Видеокурс итальянского языка. Передача 23-я.
10.15	Компьютерный полигон.
11.00	Новости.
11.10	«Кофе с ароматом женщины».
11.50	Мультфильм.
12.05	О. Рекламе и не только.
12.25	Зорная роса. Телевизионный конкурс молодых артистов эстрады.
13.00	Новости.
13.15	Видеокурс итальянского языка. Передача 24-я.
14.25	«Ток-шоу «Карамболь» с участием группы «Жуки».
15.00	Новости.
15.10	Сериал для детей. «Тайный мир Алекса Мэя».
15.35	Дневник 2-го Международного конкурса пианистов «Минск-2000».
16.00	«5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшекласников.
16.30	ТВ - школе. «Куда пойти учиться?» Минский педагогический колледж №1 и Академия физического воспитания и спорта.
17.00	Новости.
17.10	«Махаенка». Информационно-аналитическая программа по письмам зрителей.
17.40	«Память о Великой войне». Док. фильм. Фильм 3-й. «От Волги до Днепра».
18.40	Международные спортивные новости.
19.00	Новости.
19.20	«Сегодня с вами...» Заместитель директора белорусского НИИ онкологии и медрадиологии профессор Анатолий Мавричев.
19.45	Лотерея «Толка».
19.55	«Кофе с ароматом женщины».
20.40	Колыбельная.
21.00	Панорама.
21.40	Событие.
22.00	Закрытие 2-го Международного конкурса пианистов «Минск-2000».
24.00	Криминальная хроника.
0.05	Королевская охота.
0.35	Новости.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.45	Новости.
8.15	«Нежный яд». Сериал.
9.15	Банка комиксов.
9.45	Ищу тебя.
10.30	Сериал «Новые приключения Синдбада».
13.30	Программа «Вместе».
14.20	Мультсериал «Невероятные приключения Джонни Квеста».
14.40	Классная компания.
15.00	Зов джунглей.
15.25	До шестнадцати и старше.
16.00	«Нежный яд». Сериал.
17.30	«Маски-шоу».
18.00	Человек и закон.
18.40	Панорама.
18.45	Сериал «Воспоминания о Шерлоке Холмсе».
19.45	Спокойной ночи, малыши.
20.00	Время.
21.00	Роми Шнайдер и Аллен Делон в детективе «БАС-СЕЙН».
23.15	«Ника» в «Тихом доме» Сергея Шолохова.
7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00	Вести.
7.20	Телепередача: «Дежурная часть».
8.40	«Арена - спорт». Тележурнал.
9.20	«Цыганка». Телепередача.
10.05	«Санта-Барбара». Телепередача (США).
15.40	«Пирог со смеянойкой». «Сотезания». Мультфильм.
16.30	«Башня». Молодежная информационно-развлекательная программа.
16.55	«Круглая дата». Владимир Васильев.
17.25	«Театр + ТВ» с Михаилом Левитиным: театральные романы.
18.25	Сам себе режиссер.
19.45	«Духи ангел». Телепередача (Аргентина).
20.40	Сандра Баллок, Анна-Мария Джонсон и Винсент Ирриарри в телесериале «Крестная дочь» (США). 4-я серия.
22.30	Время кино. Дан Кортезе в приключенческом фильме «ВУЛКАН» (США).
0.05	Горная десятка.
1.00	Телепередача: «Дежурная часть».
1.30	Прогноз погоды.

ЧЕТВЕРГ

6.30	Доброе утро, Беларусь!
7.00	Новости.
7.10	Доброе утро, Беларусь!
8.15	«Сегодня с вами...» Анатолий Мавричев.
8.40	Потребительская корзина.
9.00	Новости.
9.10	Королевская охота.
9.55	Земляки. Клецкий район.
11.00	Новости.
11.15	«Кофе с ароматом женщины».
11.55	«Бенефис». Народный артист СССР Ростислав Янковский.
13.00	Новости.
13.10	«Моя любовь». Концерт.
14.10	Мультфильм.
14.25	Бон тон. Тележурнал моды.
15.00	Новости.
15.10	Сериал для детей. «Тайный мир Алекса Мэя».
15.35	Видеокурс итальянского языка. Передача 24-я.
16.05	Видеокурс английского языка. Передача 50-я.
16.30	ТВ - школе. История Беларуси. 7-й класс. Присоединение Беларуси к Российской империи (конец XVII - начало XVIII в.в.).
17.00	Новости.
17.15	Усадьба. Программа для дачников.
17.40	«Память о Великой войне». Док. фильм. Фильм 4-й. «Вперед, на Запад».
18.40	Международные спортивные новости.
19.00	Новости.
19.20	Политические диалоги.
19.50	«Кофе с ароматом женщины».
20.40	Колыбельная.
21.00	Панорама.
21.40	Событие.
22.00	С.Мрожек. «Кароль». Спектакль Минского областного драматического театра.
23.10	«Крок». Клуб молодой семьи. Свадебные обряды.
23.25	Криминальная хроника.
23.30	Новости.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.20	Новости.
8.15	«Нежный яд». Сериал.
9.15	Маски-шоу.
9.45	Человек и закон.
10.30	Сериал «Новые приключения Синдбада».
13.30	Программа «Вместе».
14.20	Мультсериал «Невероятные приключения Джонни Квеста».
14.40	Семь бед - один ответ.
15.00	Программа «100%».
15.25	До шестнадцати и старше.
16.00	«Нежный яд». Сериал.
17.30	«Калембур». Юмористический журнал.
18.00	Процесс.
18.45	Сериал «Воспоминания о Шерлоке Холмсе».
19.45	Спокойной ночи, малыши.
20.00	Время.
21.00	Анна Самохина в остроумном фильме «ПОЕЗД ДО ВУЛКАНА».
22.45	А.Гордон «Собрание заблуждений».
7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00	Вести.
7.20	Телепередача: «Дежурная часть».
8.40	«Арена - спорт». Журнал.
9.20	«Цыганка». Телепередача.
10.10	«Санта-Барбара». Телепередача (США).
15.40	«Про всех на свете». «Ищу старушки».
16.30	«Башня». Молодежная информационно-развлекательная программа.
16.55	Диалоги о рыбалке.
17.25	«Кино + ТВ». Тележурнал.
18.25	Клуб «Белый полугай».
19.45	«Духи ангел». Телепередача (Аргентина).
20.40	Сандра Баллок, Анна-Мария Джонсон и Винсент Ирриарри в телесериале «Крестная дочь» (США). 4-я серия.
22.30	Время кино. Дан Кортезе в приключенческом фильме «ВУЛКАН» (США).
0.05	Горная десятка.
1.00	Телепередача: «Дежурная часть».
1.30	Прогноз погоды.

20 АПРЕЛЯ

9.05 Зарубежное документальное кино. «Жан Кокто. Правда и вымысел».

10.10 Р.Штраус. «Дон Жуан».

10.30 Архитектурная галерея.

10.45 «Закрывать книги». Вениамин Каверин.

11.40 Ретроспектива фильмов с участием Жана Марэ. «Вечное возвращение» (Франция, 1943).

13.28 Анонсы.

13.45 «Немусские музыканты». «Сказка про Колобок». Мультфильм.

14.15 Дворцовые тайны.

14.40 Христианский Египет.

15.00, 17.30 Новости.

15.10 Кино - детям. «Народей». Телесернал.

15.35 «Беседы о русской культуре». Авторская программа Ю.Лотмана.

16.10 Г.Гурвич, Л.Разумовская «Подлинный художник, истинный артист, настоящий убийца». Телеспектакль театра-кабаре «Летучая мышь». 3-й и 4-й серии.

17.40 Новое кино.

18.05 Власть факта.

18.20 «Время музыки». Тележурнал.

18.50 «Осенние портреты». Лев Шиллов.

19.15 Вечерняя сказка.

19.25 Программа передач.

19.50 Зарубежное документальное кино. «Жан Кокто. Правда и вымысел».

20.50 После новостей...

21.10 К 55-летию Победы. «ПРИШЕЛ СОЛДАТ С ФРОНТА». Худ. фильм.

22.35 Джазфрениа.

5.00 Сегодня утром.

5.15, 7.10 Спорт, погода.

5.20, 6.15 Криминал.

5.35, 6.50 Большие деньги.

5.50, 7.15 Впрок.

6.20 Карданный вал.

6.35 Мультфильм.

7.30 Сегодня утром.

7.45 Интересное кино.

7.55 Час сериала. «Возвращение в Эдем» (Австралия).

9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.

9.25 Дневник Лиги чемпионов.

9.40 Без рецепта.

10.40 «Среда». Экологическая программа.

11.30 «Старый телевизор» вспоминает: «НЕИЗВЕСТНАЯ ВОЙНА».

13.30 К 55-летию Победы. Сериал «Семнадцать мгновений весны».

15.35 Сериал «Люис и Кларк. Новые приключения супермена» (США).

16.30 Впрок.

16.40 Час сериала. Детектив «Клиент» (США).

17.40 Криминал.

17.40 Герой дня.

19.00 Телегра «О, счастливицы!».

19.50 Час сериала. «Возвращение в Эдем» (Австралия).

21.45 «Экстремальные ситуации». Программа Н.Фоменко.

22.35 Сегодня.

23.15 Сегодня в полночь.

23.40 «Антропология». Программа Д.Диброва.

5.50 День за днем.

7.45 Дорожный патруль.

8.00, 10.00, 14.00, 19.00, 22.00 Новости.

8.10 Кинотеатр ТВ-6. Мира Сорвиной в детективе «ТАРАНТЕЛЛА».

9.40 «Телемагазин в Минске».

10.05 Сериал «Пси-фактор».

11.00 Сериал «Иллюзия убийства».

11.45 «Телемагазин в Минске».

12.05 ЦитаДЕНЬ.

12.05 День за днем.

14.15 «Телемагазин в Минске».

14.30 Сериал «Никто кроме тебя».

15.20 «Отождествление».

15.30 «Телемагазин в Минске».

15.40 «Телемагазин в Минске».

16.10 Вкусная передача «Пальчики облизнешь».

16.40 Сериал «Джурнальная аптека».

17.15 Дорожный патруль.

17.30 Док. сериал «Красная полосу».

18.00 Сериал «Пси-фактор».

19.25 «Место встречи».

19.40 «И снова 33 квадратных метра - О.С.П. - лучшее».

20.40 Сериал «Иллюзия убийства».

21.40 Дорожный патруль.

22.15 «Алле, народ!».

22.35 Премьера! Кинотеатр ТВ-6. Эротический детектив «СЕКРЕТ ЖЕНЩИНЫ».

0.10 Док. канал.

0.45 Дорожный патруль.

0.55 Сериал «Джурнальная аптека».

ПЯТНИЦА • 21 АПРЕЛЯ

6.30 Доброе утро, Беларусь!

7.00 Новости.

7.10 Доброе утро, Беларусь!

8.15 Политические диалоги.

8.40 Потребительская корзина.

9.00 Новости.

9.10 ТВ - школе. История Беларуси. 7-й класс. Присоединение Беларуси к Российской империи (конец XVII - начало XVIII в.в.).

9.35 Видеокурс итальянского языка. Передача 24-я.

10.05 «Все мы родом из детства». Четвертый Всебелорусский телевизиальный конкурс талантов. Часть 1-я.

11.00 Новости.

11.10 «Кофе с ароматом женщины». Телесернал.

11.48 Сделано в Беларуси.

12.03 Усадьба.

12.28 «А музыка звучит...».

13.00 Новости.

13.10 «Моя любовь». Концерт. Часть 2-я.

14.40 «Марсово поле». Музыкально-развлекательная программа.

15.00 Новости.

15.10 Сериал для детей. «Тайный мир Алекса Мак».

15.35 «Медь - поющий металл». Телеоркер о чеканщике Игоре Сикиринове.

16.00 Регион.

16.25 «Корси-версия». Телеигра.

17.00 Новости.

17.10 «Память о Великой войне». Док. фильм. Фильм 5-й. «Воска Победы».

18.10 Бильярдный спорт. Чемпионат Беларуси.

18.40 Международные спортивные новости.

19.00 Новости.

19.20 «Сегодня с вами...» Виргиния Парнаускайте.

19.50 «Кофе с ароматом женщины». Телесернал.

20.40 Колыбельная.

20.60 Панаорама.

21.40 События.

22.40 А.Михайлов, Н.Дорошина, Л.Гурченко в кинокомедии «ЛЮБОВЬ И ГОЛУБИ».

23.45 Криминальная хроника.

24.00 Видимо-невидимо.

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.30 Новости.

8.15 «Нежный хит». Сериал.

9.10 «Камбур». Юмористический журнал.

9.40 Процесс.

10.30 Сериал «Новые приключения Синдбада».

13.00 Александр Карелин и его команда. По итогам Чемпионата Европы по греко-римской борьбе.

13.30 Программа «Вместе».

14.20 Мультябука.

14.50 КВН - 2000.

17.30 Джентльмен-шоу.

18.00 Документальный детектив. «Отравленный десерт. Дело 1998 года».

18.30 Вкусные истории.

18.45 Сериал «Воспоминания о Шерлоке Холмсе».

19.45 Спокойной ночи, малыши.

20.00 Время.

20.45 Лоре чудес.

21.50 Полное Ламас в боевике «МАСКА СМЕРТИ».

23.45 Ночной кинозал. Марлон Брандо в авантюрном фильме «ФОРМУЛА».

7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.

7.20 Телеэспанза: «Джурнальная аптека».

8.30 Тысяча и один день.

8.50 «Арена - спорт». Журнал.

9.20 «Цыганка». Телесернал.

10.10 «Санта-Барбара». Телесернал (США).

15.25 «Три Пянька». «Три Пянька хозяйству». «Три Пянька на ярмарке». Мультфильм.

16.35 Акула матата.

17.20 Джурнальная аптека.

17.50 «Гараж». Развлекательная программа.

18.25 «Городок». Развлекательная программа.

19.45 «Диний ангел». Телесернал.

20.45 Время кино. Агата Кристи. Пуаро. «ТАЙНА ОТОРВАННОЙ ПРЯЖКИ».

22.30 Время кино. Агата Кристи. Пуаро. «ТАЙНА ОТОРВАННОЙ ПРЯЖКИ». Продолжение.

23.10 «Панаорама». Тележурнал.

0.10 Кинотеатр ТВ-6. Настя Кински в драме «СПАСИТЕЛЬ» (США).

1.50 Телеэспанза: «Джурнальная аптека».

2.20 Прогноз погоды.

7.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.

7.20 После новостей.

7.50 «ПРЕКРАСНОЕ ЛЕТО 1914 ГОДА». Худ. фильм.

9.40 Власть факта.

9.50 Зарубежное документальное кино. «Жан Марэ. «Кокто - мой учитель».

10.45 Русский камерный балет «Москва».

11.40 Ретроспектива фильмов с участием Жана Марэ. «ОР-ФЕЙ» (Франция, 1949).

13.45 «Земляника под снегом». «Загадай сфинкса». «Верлюка». Мультфильм.

14.15 «Время музыки». Тележурнал.

14.40 Христианский Египет.

15.00, 17.30 Новости.

15.10 Кино - детям. «Народей». Телесернал.

15.40 «Беседы о русской культуре». Авторская программа Ю.Лотмана.

16.15 Архитектор Ю.Платонов.

16.45 Г.Гурвич, Л.Разумовская «Подлинный художник, истинный артист, настоящий убийца». Телеспектакль. 5-я серия.

17.40 М.Плетнев. Собрание исполнений.

18.00 Про метюга. «Часы».

18.15 «Дом актера». «Московские дебюты».

18.55 Вечерняя сказка.

19.05 «Большое путешествие Болека и Лелека». Мультсернал.

19.50 Зарубежное документальное кино. «Жан Марэ. «Кокто - мой учитель».

20.45 После новостей...

21.05 «ПРЕКРАСНОЕ ЛЕТО 1914 ГОДА». Худ. фильм.

5.00 Сегодня утром.

5.15, 7.10 Спорт, погода.

5.20, 6.15 Криминал.

5.35, 6.50 Большие деньги.

5.50, 7.15 Впрок.

6.20 Карданный вал.

6.35 Мультфильм.

7.45 Интересное кино.

7.55 Час сериала. «Возвращение в Эдем» (Австралия).

9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.

9.25 «Экстремальные ситуации». Программа Н.Фоменко.

10.15 Служба спасения.

10.40 «Свидетель века». Программа В.Кара-Музы.

11.30 «Старый телевизор» вспоминает: «НЕИЗВЕСТНАЯ ВОЙНА».

13.35 К 55-летию Победы. Сериал «Семнадцать мгновений весны».

15.35 Сериал «Люис и Кларк. Новые приключения супермена» (США).

16.30 Впрок.

16.40 Детектив «Клиент» (США).

17.40 Криминал.

18.40 Герой дня.

19.00 Независимое расследование с Н.Николаевым.

19.50 Час сериала. «Возвращение в Эдем» (Австралия).

21.45 «Женский взгляд Оксаны Пушкиной».

22.20 Песни с Фоменко.

23.05 Детектив «Клиент» (США).

5.50 День за днем.

7.45 Дорожный патруль.

8.00, 10.00, 14.00, 19.00, 21.40 Новости.

8.10 Кинотеатр ТВ-6. «ЗОДИЧ ТЕНЕЙ БРЭМА СТОКЕРА».

10.05 Сериал «Пси-фактор».

10.55 Сериал «Иллюзия убийства».

11.45 «Телемагазин в Минске».

12.00 ЦитаДЕНЬ.

12.05 День за днем.

14.15 «Телемагазин в Минске».

14.30 Сам себе режиссер.

15.05 «Дружба». Комедийный телесериал (США).

11.20 Эх, дороги...

11.35 Золотой хит.

12.00, 19.00 Вести.

12.20 Федерация.

13.10 «Россия - своим солдатам». Благотворительная акция журнала «Огонек».

14.00 Четвертая песня о Ленине.

14.35 «Том и Джерри». Мультсернал (США).

14.55 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1». Гран-при Великобритании.

16.05 Планета Земля.

17.05 Моя семья. Толстухи и толстухи.

18.00 «Два роля».

19.40 «Аншлаг» и К°.

СУББОТА • 22 АПРЕЛЯ

7.00 Доброе утро, Беларусь!

8.00 «Чтоб цвела любовь». Док. фильм («Белведоцентр»).

8.10 Столица. Информационно-аналитическая программа.

8.40 Потребительская корзина.

9.00 Новости.

9.30 «Сегодня с вами...» Анатолий Параневич.

9.55 Здоровье. Тележурнал.

10.20 Вершина мира.

10.45 Компьютерный полигон.

11.10 «Все нормально, мама!».

11.40 Международные спортивные новости.

11.55 Усадьба.

12.25 «Королева Весна-2000». Белорусско-российский конкурс граций и артистического мастерства.

13.45 Сфера. Научно-популярная программа.

14.10 Слово Митрополита Филарета к празднику Входа Господнего в Иерусалим.

14.25 Олимп.

15.00 Новости.

15.10 Познай себя. Ответственность за свою судьбу.

15.35 «Поем с оркестром». Фестиваль детской белорусской песни. Часть 1-я.

16.25 «СМОТРИНЫ». Короткометражный худ. фильм.

16.55 Футбол. Чемпионат Республики Беларусь. «БАТЭ» - «Днепр-Трансма». В перерыве (17.45). Док. сериал «Сокровенные люди».

19.00 Новости.

19.15 Из достоверных источников.

19.35 Беззвездник.

20.00 Телебюро.

20.15 «Кофе с ароматом женщины». Телесернал.

21.40 Панаорама.

21.40 Психологическая драма режиссера Ф.Дзеффрелли «ИСТОРИЯ ЧЕРНОГО ЛОВКИ» (США-Италия).

23.25 Праздничное богослужение на Пасху из костела Св. Симона и Елены в Минске.

7.00, 9.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.00 Сегодня.

7.10 Слово пастыря. Митрополит Кирилл.

7.25 Сериал «Все путешествия команды Кусто». «Под вечными льдами».

8.15 «Ералаш».

8.25 Игрой, гармонь любимая.

9.10 Смяк.

9.30 Ускоренная помощь.

10.00 «С легким паром!» В гостях у Михаила Евдокимова.

10.30 Утренняя почта.

11.00 Дневник кинозвезды. Премьера-2000. Олег Басилашвили в комедии «СУДЬЯ В ЛОВУШКЕ».

13.15 В мире животных.

14.10 «Седьмое чувство».

15.05 «Эх, Семеновна! Всероссийский чашечный суперкубок».

15.45 «Детектив-шоу».

16.25 Аида Ведицева в программе «Женские истории».

17.15 «Ералаш».

17.25 Фильм-сенсация «Прогулки с динозаврами». 5-я серия.

18.05 «Откройте, комедия!» Олег Янковский и Леонид Ярмольник пересекают границу в фильме «ПАСПОРТ».

20.00 Авторская программа Сергея Доренко.

21.00 Погода.

21.05 «Ника-2000». Торжественная церемония.

0.35 Коллекция первого канала. Триллер «ВЫМИРАЮЩИЙ ВИД».

7.00 Доран Тан в боевике Джона Бу «КАРАУЛИЩЕ МЕЧ» (Гонконг).

8.30 Почта РТР.

9.00 Доброе утро, страна.

9.35 «Сто к одному». Телеигра.

10.25 Сам себе режиссер.

10.55 «Дружба». Комедийный телесериал (США).

11.20 Эх, дороги...

11.35 Золотой хит.

12.00, 19.00 Вести.

12.20 Федерация.

13.10 «Россия - своим солдатам». Благотворительная акция журнала «Огонек».

14.00 Четвертая песня о Ленине.

14.35 «Том и Джерри». Мультсернал (США).

14.55 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1». Гран-при Великобритании.

16.05 Планета Земля.

17.05 Моя семья. Толстухи и толстухи.

18.00 «Два роля».

19.40 «Аншлаг» и К°.

20.50 Время кино. Марк Дакасос в боевике «ПЛАЧУЩИЙ УБИЙЦА» (США).

22.45 Фильм недели. Давид Кэйт, Малком Макдауэлл и Дэвид Суэйс в драме «ПОБЕГ ИЗ АДА» (США).

9.00 Программа передач.

9.05 «Читая Библию». Ветхий Завет.

9.15 «Антенко». Тележурнал.

9.40 «Российский курьер». Амурская область.

10.20 Мировая деревня. «Паска в Европе».

10.45 ...И не забудь про меня.

11.15 Век кино. «КАПЕЛЬ». Худ. фильм.

12.35 Графоман.

13.00 Рассказы старого слепника. «Начало Льва Додина».

13.30, 21.00 Новости культуры.

13.45 Кино по выходным. «РЕБЕНОК ПО ИМЕНИ ИИСУС». Худ. фильм. 1-я серия.

14.32 Анонсы.

14.35 Мой цирк.

15.00 «Профили». Годда Меир.

15.28 Анонсы.

15.30 А.Бородин. Квартет №2.

16.00 «Страницы журнала Печорина». Телеспектакль по роману М.Лермонтова «Герой нашего времени».

17.30 Новости.

17.35 «Сферы». Международное обозрение.

18.15 15-й подъезд.

18.40 Натан Зидельман: «История продолжается».

19.20 Вечерняя сказка.

19.30 «Большое путешествие Болека и Лелека». Мультсернал.

19.40 «Вожжи». «Дальше... Дальше... Дальше?». Документальные фильмы.

20.35 Фантазии на темы уходящего века.

21.20 Блеск-клуб.

22.00 «Геральд у Адмета». «Большая эстафета». Мультфильм для взрослых.

22.25 «ПОЙДЕМО С МНОЙ». Худ. фильм (США).

6.55 Анонс дня.

7.00, 9.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.

7.15 Час сериала. «Возвращение в Эдем» (Австралия).

8.05 «Закон джунглей» (США).

8.35 «Микро-планетини».

9.15 Криминал. «Чистосердечное признание».

9.40 Поимки меня.

10.10 Телегра «О, счастливицы!».

11.25 Большие деньги.

11.55 Наше кино. Георгий Вичин в комедии «ЗАЙЧИК».

13.35 «В нашу гавань заходили корабли».

14.30 «Свидетель века».

15.40 Профессия - репортер. Александр Зиненко. «Место под солнцем».

15.50 Без рецепта.

16.20 Док-шоу «Я и моя собака».

16.50 Сериал по выходным. «Она написала убийство» (США).

18.35 «Один день».

19.00 «О, счастливицы!».

19.45 Сериал «Возвращение Казановы на «Улицы разбитых фонарей». «Страховочный вариант».

21.45 «Самый человеческий человек».

23.15 Мир кино. Детектив «ЦЕПНОЙ ПЕС» (США).

5.40 Кинотеатр ТВ-6. Боевик «ЛИКВИДАТОРЫ».

7.20 Дорожный патруль.

7.30 Сериал «Вавилон-5».

8.20 Док. канал.

8.55 Программа «Бис».

9.30 Ваша музыка. «Комиссар».

10.25 «Как стать звездой?».

10.55 «Пальчики облизнешь».

11.25 «Без вопросов...».

12.00, 19.00 Новости.

12.15 Кинотеатр ТВ-6. Филипп Нуаре в комедии «БОЛЬШОЕ ТУРНЕ».

13.45 «Телемагазин в Минске».

14.00 Программа «Наши любимые животные».

14.30 «Своя игра».

15.00 СВ-шоу. Данко.

15.55 Ток-шоу «Я - сама».

17.00 Сериал «Вавилон-5».

17.55 Сериал «Приключения Шерлока Холмса».

19.20 «Скандальное дело».

19.50 Дорожный патруль.

20.10 Кинотеатр ТВ-6. Д.Куравлев в фильме «ПРИГОВОР».

22.00 Кинотеатр ТВ-6. Джеки Чан в боевике «КУЛАК ДРАКОНА».

23.50 Дорожный патруль.

0.05 Док. канал.

0.40 Плейбой.

ВОСКРЕСЕНЬЕ • 23 АПРЕЛЯ

7.00 Доброе утро, Беларусь!

8.00 Мультфильм.

8.25 Потребительская корзина.

8.40 Потребительская корзина.

9.00 Новости.

9.10 Мультклуб.

9.40 «Возвращение». Док. фильм.

10.25 Поздравление Кардинала Казимира Свентака.

10.35 Турбофильм.

10.55 «Все нормально, мама!».

11.25 Арсенал.

11.50 Белорусский дом.

12.20 Международные спортивные новости.

12.35 Сделано в Беларуси.

12.50 К 2000-летию Христианства. «Иешуа». Док. сериал. 3-я серия. «Голос и цвет».

13.40 Сущность.

14.05 Сельчане.

14.30 «Зорная роща». Юбилейный рост.

15.00 Новости.

15.10 Мини-футбол. Чемпионат Республики Беларусь. «Симург» - «Вера». 2-й тайм. Трансляция из спорткомплекса «Уручье».

16.05 Семейный телеканал «На волне взаимопонимания». Ток-шоу «Это - XXI».

16.55 Худ. фильм. «ПРАШКА».

18.15 Телеанimator.

18.40 «Кофе с ароматом женщины». Телесернал.

19.20 Премьера песни.

19.30 Стадион.

20.00 Резонанс.

20.50 Ток-шоу «Карамболь» с участием Павла Лещева.

21.25 «Техобанк» представляет: Ли де Фюнес в кинокомедии по пьесе Ж.-Б.Мольера по «СКУПОЙ» (Франция).

23.25 Авто-парк.

23.35 Столичный хит.

7.00, 9.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.00 Сегодня.

7.10 Служба России.

7.40 «Дисней-клуб»: «Аладдин».

8.10 Утренняя звезда.

9.10 «Непутевые заметки».

9.30 Пока все дома.

10.00 Семейная комедия «Альф».

10.30 Здоровье.

11.00 Дневной кинозал. Квара Лунко в остросюжетном фильме «ТРЕВОЖНОЕ ВОСКРЕСЕНЬЕ».

13.00 Клуб путешественников.

13.40 История одного шедевра. Русский музей.

14.10 Сериал «Горцы».

15.00 Умницы и умники.

15.25 «Дисней-клуб»: «101 далматинец».

15.50 «Дисней-клуб»: «Новые приключения Винни-Пуха».

16.20 «Серебряный шар». Марк Захаров.

17.15 Смехоланорама.

17.50 Одри Хелберн в романтической комедии «РИМСКИЕ КАНИКУЛЫ».

20.00 Время.

20.55 Погода.

21.00 Рутгер Хауэр в боевике «ВЗЯТЫ ЖИВЫМ ИЛИ МЕРТВЫМ».

23.05 Время футбола.

23.35 Линия кино. «С ДНЕМ РОЖДЕНИЯ».

7.00 Папа, мама, я - спортивная семья.

7.55 Служба Ответств!

8.20 «Устами младенца». Телеигра.

8.50 Прогноз погоды.

8.55 Доброе утро, страна.

9.30 «Аншлаг» и К°.

10.30 «Городок».

11.00 Русское лото.

11.40 Мультфильм.

12.00 Вести.

12.20 Парламентский час.

13.10 Новая «Старая квартира» с К.Кучук, Е.Бовинным, В.Давыдовым.

13.55 Диалог о животных.

14.55 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1». Гран-при Великобритании.

17.00 «Перед Зеркалом».

17.15 Кинотеатр «Россия». Георгий Вичин, Сергей Филиппов, Савелий Крамаров, Михаил Пуговкин в комедии Леонида Гайдая «НЕ МОЖЕТ БЫТЬ».

19.00 Зеркало.

20.00 Мировой кинопроект-2000. «Библя». Мэтью Мадан и Ларка Флинн Бойл в фильме «ИАКОВ».

21.30 Церемония вручения Национального Интернэт-премии.

23.00 Реальное кино. «Подочники». Док. фильм.

23.55 Историческая драма «КАПРИЗЫ РЕКИ» (Франция).

9.05 «Читая Библию». Новый Завет.

9.15 «Антенко». Тележурнал для детей.

9.40 Детский сеанс. «ДЕ ТЫ, БАГИРА?» Худ. фильм.

10.55 «Консилиум». Научно-популярная программа на медицинские темы.

11.30 Фестиваль моноспектаклей. Е.Гришкенец. «Как я смел собаку».

13.00 «Мой Эрмитаж». Программа М.Плоттурского.

13.28 Анонсы.

13.30, 21.00 Новости культуры.

13.45 Кино по выходным. «РЕБЕНОК ПО ИМЕНИ ИИСУС». Худ. фильм. 2-я серия.

14.35 Былое в лицах. «Смерть в режиме молчания».

15.15 Положение вещей.

15.40 «Заключенный мальчик». Мультфильм.

16.25 К 55-летию Победы. «Рядом с солдатом». Док. фильм.

17.28 Анонсы.

17.30 Новости.

17.35 Шедевры мирового музыкального театра. Дж. Верди. Опера «Ломбардцы». 1-й и 2-й акты.

18.50 Вечерняя сказка.

19.00 «Каникулы Болека и Лелека». Мультсернал.

19.30 Шедевры мирового музыкального театра. Дж. Верди. Опера «Ломбардцы». 3-й и 4-й акты.

20.30 «Кто там...». Авторская программа В.Верника.

21.20 «ЕВРОПА». Худ. фильм.

6.55 Анонс дня.

7.00, 9.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сегодня.

7.15 Сериал «Возвращение Казановы на «Улицы разбитых фонарей». «Страховочный вариант».

8.15 Телегра «О, счастливицы!».

9.20 Телегра «Ключи от форта Байер» (Канада).

10.10 «Полундра». Семейная игра.

10.40 «Фитиль».

11.30 Служба спасения.

12.00 Путешествия натуралиста.

12.30 Мир кино. Джими Ли Кертин в комедии «ДОМАШНИЙ АРЕСТ» (США).

14.20 «Женский взгляд Оксаны Пушкиной».

15.25 Большие родители.

16.00 Документальный сериал «Холодная война» (США).

16.50 Сериал по выходным. «Она написала убийство» (США).

18.00 Итоги.

18.35 Куклы.

19.50 Сериал «Возвращение Казановы на «Улицы разбитых фонарей». «Высокое напряжение».

20.55 «Итого».

21.15 Премьера НТВ. Джамал Ахмедов и Леб Мурков в боевике «МОНАХ».

23.05 Последний кинозал. Пол Ньюмен и Мелани Гриффит в детективе «БАССЕЙН СМЕРТИ» (США).

6.05 Кинотеатр ТВ-6. Филипп Нуаре в комедии «БОЛЬШОЕ ТУРНЕ».

7.25 Дорожный патруль.

7.40 Сериал «Профессионалы».

8.35 «Ле-го-го» с Ильей Легоставым.

9.10 «Star Старт».

9.40 Юмористическое шоу «Амбар-ТВ».

10.20 Документальный сериал «Красная полоса». «Яшка Кошелев».

10.50 «Шоу Бени Хилла».

11.50 Канон.

12.15 Дорожный патруль. Расследование.

12.40 Премьера! Кинотеатр ТВ-6. «ДЖЕККИ ЧАН. МОЯ ИСТОРИЯ».

14.00 Мультфильм «Храбрый олененок».

14.35 Телемагазин «Формула здоровья».

14.45 «Вы очевидцы с И. Усачевым».

15.40 «И снова 33 квадратных метра - О.С.П. - лучшее».

16.45 Катастрофы недели.

17.40 Дорожный патруль. Сводка за неделю.

18.00 Сериал «Профессионалы». 5 серия.

19.00 Кинотеатр ТВ-6. Триллер «ПОД КАЙМОМ».

20.45 Премьера! Кинотеатр ТВ-6. Комедия «СОВСЕМ КАК ЖЕНЩИНА».

22.45 Бая музыка. Танцевальный марафон, часть 2-я.

23.40 Эротический сериал «Дневники красной туфельки».

ІНТЕРВ'Ю

«Мяне радзе моладзь. Я веру менавіта ў яе!»

Вольга АНЦЫПОВІЧ

«Не магу сцерці са сваёй памяці гады сталінскіх рэпрэсіяў, вайну і 90-я гады, калі незалежнасць для Беларусі стала амаль рэальнасцю. Аналізуючы гэтыя падзеі, я і раблю высновы адносна сённяшняга дня», — кажа былы франтавік, адзін са старэйшых «фронтаўцаў», пісьменнік Артур Вольскі. Ужо дзесяты год ён удзельнічае ў пасаджанні Сойма БНФ, падпісвае заяўкі на правядзенне вулічных акцый, ніколі не адмаўляецца ад магчымасці выказаць свае погляды.

— Ці не сталіліся Вы, павяжаны спадар Артур, ад актыўнага грамадскага жыцця, тым больш, што змены ў грамадстве, маркуючы на ўсім, абдуццанне ў сабе блізкае?

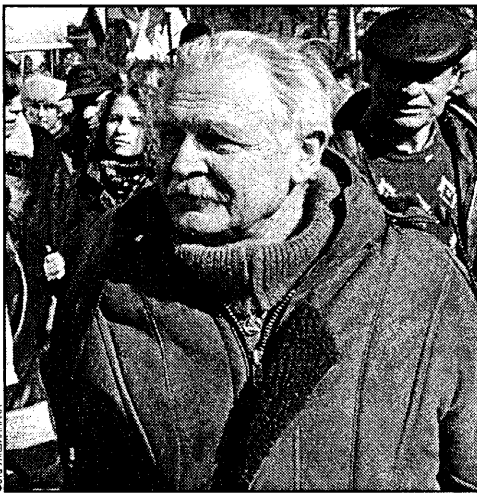
— Калі шчыра, то сталіся. Але нікуды не падзенешся, бо, як кажуць, калі ты не займаешся палітыкай, то яна можа заняцца табой. І горш будзе толькі табе. А потым, я ўжо проста не магу абстрагавацца ад таго, што робіцца ў Беларусі, і прыняць долю сяродна-стасціскага пенсіянера.

— Пасля апошняга з'езду БНФ, на якім абдыўся раскол, Вы падтрымалі Вячорку. Якое зараз Ваш стаўленне да Пазыняка, улічваючы некаторыя блізка адносіны паміж вамі?

— Спраўды, я апынуўся ў так званым «вяхоркаўскім» Фронтзе, але гэта зусім не таму, што я расчараваўся ў Пазыняка. Ён па-ранейшаму застаецца для мяне безумоўным аўтарытэтам і знакавым фігурай у гісторыі Беларусі, роўнай якой яшчэ не хутка з'явіцца ў грамадскім руху. Але з'ехаўшы за мяжу, у чым, дарэчы, я яго ніколі не вінаваціў, ён адарваўся ад беларускай рэчаіснасці, і гэта не дае яму магчымасці адекватна ацэньваць сітуацыю. Бліжэйшае атачэнне Пазыняка наступова пачало выдаваць свае суб'ектыўныя погляды за рэальны стан рэчэй, разумела, што гэта рэальна не наўмысна. Наступова Зянон проста страціў магчымасць прымаць рашэнні, якія б адпавядалі сітуацыі. У яго ўвядзенні Беларусь засталася ўзору 96 года, і ніхто не здолеў яму давесці, што ўсё кардынальна і незворота змянілася. У прычым, лічу, што да расколу Фронту прывяла выключна барацьба амбіцый, а не нейкія ідэалагічныя разыходжанні.

— А перад Вамі праблема эміграцыі ніколі не паўставала?

— Я асабіста не трапіў у сітуацыю, калі неабходна было з'язджаць за мяжу. Але шчыра перакананы, што эміграцыя ў любым выпадку — вялікая бядка для чалавека, і яна стала трагедыяй не для аднаго пакалення беларусаў. Зараз кажуць, што сучасная эміграцыя мае пад сабой больш прагматычны падмурак, што нехта пераўтварыў у бізнес і такім чынам уладкоўвае сваё жыццё. Але гэта ўжо не эміграцыя, па меншай меры, не эміграцыя палітычная.

Фота: У. ШІШКА

— Калі Малады Фронт ладзіў грамадскі працэс па Чачні, то большасць запрошаных адмовілася ад удзелу, спаслаўшыся на неадназначнасць праблемы. Вы ж адразу згадзіліся.

— Бо лічу сваім абавязкам выкарыстаць любыя рэсурсы, каб давесці ханя б частцы грамадства, што ўсёс чачэнскі народ проста не можа быць тэрытарыямі. Магчыма, што амаль ўсе яны басівікі. Але баявік і тэрыст — розныя паняцці. Баявік — той, хто са зброяй у руках змагаецца за нешта, чачэнскі — героі. Неаднаразова я казаў, што партызаны падчас Вялікай Айчыннай вайны палілі хаты простых людзей, прыкрываліся мірнымі жыхарамі, але ніхто не адважыцца зараз нават іх бандытамі.

Сёння гэта можа здацца непраўдападобным, але падзеі ў Чачні — гэта неадназначнае пачатак не беларуска, бо заўтра ці паслязаўтра, хутчэй за ўсё, нам можа прыйсціся адстойваць незалежнасць са зброяй у руках. Гісторыя неаднаразова вучыла — калі неабаронілі сваёду пры атрымання, то пасля адважыліся яе наўноў будзе значна цяжэй. Напрыклад, пасля стварэння БНР не змаглі беларусы адважыцца сабе незалежнасць, а пасля ўжо ўспялі спробы набыць самастойнасць былі немагчымыя. І Слуцкі збройны чын, і спробу стварэння Койдаўскай Рэспублікі большавікі проста паталілі ў крыві.

Пачынаючы з паўстання Касцюкі і сканчваючы сталінскімі рэпрэсіямі — заўсёды вораг вынішчаў самых мужных і адчайных. Вызваў пераважна той, хто піка перакасаў. Гэтыя людзі ў большасці збройны чын, і сталі носьбітамі беларускага генафонду. Таму зараз так цяжка людзі згаджаюцца адкрыта дэманстраваць сваю пазіцыю, адстойваць свае погляды, якія супярэчаць афіцыйна прынятым.

— А што найбольш Вас непакоіць у сучасным грамадстве?

— Недастатковая актыўнасць супраціўлення рэжыму, які пануе на Беларусі. Галоў-

нае, што амаль усе разумеюць, што жывем дрэнна, але робяць выгляд, што ў нас не горш за людзей.

А самае моцнае расчараванне ў апошнія гады — рэфэрэндум 95 года. Да апошняга моманту я не верыў, што ён даць такія вынікі. Я дапускаў думку, што з прыходам да ўлады Лукашэнка замарудзіцца хада рэформаў, што не будзе спрыяння беларушчыне, як пры Шукіевічу, але нават у самых песімістычных уяўленнях я не бачыў вяртання савецкіх сімвалаў.

Невырашальнай праблемай мне здаецца такая моцная залежнасць ад Расіі, якая зараз. Нават калі Лукашэнка знікне, то працыць, пачатыя ім, могуць працягвацца. Бо ні толькі расійскі ўрад ці фашыстоўскія сілы ў Расійскай Федэрацыі, але і амаль уся інтэлігенцыя мае імперскія погляды. І яны будуць вітань інкарпарацыю Беларусі ў склад Расійскай Федэрацыі. Гэта вельмі непакое. Бо нават калі царызм заваёваў Паўночны Кавказ, то ўся перадавая інтэлігенцыя спачувала каўказцам. Зараз жа ў яе няма разумення ні да Чачні, ні да Беларусі.

А з абраннем Пуціна, я думаю, становіцца яшчэ больш пагоршыцца. Бо чалавек, які вешае ў сваім працоўным кабінце партрэт Пятра I, проста не здолее зразумець імкненне іншага народа да свабоды.

— Атрымаеца, што ў беларусаў ужо не засталася шанцу на стапоўчы вынік спробаў адраджэння?

— Не ведаю, як наконі стапоўчага выніку ў бліжэйшы час, але спробы адраджэння будуць працягвацца, пакуль ханя б нехта будзе адчуваць сябе беларусам. Такія людзі будуць заўсёды, нягледзячы на розныя ўрады і розную палітыку. Я гляджу на свайго сына. Калі я аддаваў яго ў школу, то ў Мінску не было ніводнага беларускамоўнага класа, і ён вучыўся, натуральна, па-руску. Але ён вырас узорным, у нейкім сэнсе, беларусам. І сцявае «Партызанаў», а не рускую народную.

Мяне наогул радзе моладзь. Як банальна б гэта ні гучала, веру менавіта ў яе. У мяне самаго распе ўнучка, яна пойдзе ў беларускамоўны садок. І вырасце беларускай. Шкада, што мне цяжка сказаць, у якой краіне ёй прыйдзецца жыць.

Пазбаўленне ад маргінальнасці

Україна ўкраїнізуецца насуперак расійскай непрыхільнасці

Кірыі МАНУІЛАЎ

Україна — адзіная дзяржава ў СНД, дзе суверэнітэт не проста азаліўся як рэчаіснасць дадзенасць, а быў ухвалены на адмысловым рэфэрэндуме ў 1991 годзе аж 93% насельніцтва. Тым не менш незалежнасць і ўкраінскасць у безумоўны не ператварыліся, хоць дэкаратыўнымі іх таксама не наавае.

Самай цікавай падзеяй за апошні час стаў напад 9 сакавіка нікому дагэтуль невядомай групой «Самоствіна Украіна» на памяшканне ЦК Украінскай кампарты. Адзінаццаць студэнтаў забарыкадаваліся там і, пагражаючы самаспаленнем, калі праваахоўныя сілы будуць штурмаваць будынак, звярнуліся да судзічыннікаў і ўладаў з шэрагам глабальных ініцыятываў. Гэта забарона камуністычнай партыі і іншых антыўкраінскіх арганізацый, выхад Украіны са складу СНД, дэрсіфікацыя і дэканізацыя краіны.

Некалькі арганізацый (Маладзёжны кангрэс нацыяналістаў, «Трызуб» імя Сідзіяна Бандоры) аб'ядналіся ў Камітэт маладзёжнай салідарнасці «Самоствіна Украіна» з мэтай спрыяць выкананню патрабаванняў арыштаваных студэнтаў. Наогул на Украіне да гэтых маладых людзей паставіліся, нягледзячы на тое, што іхнія дзеянні выглядаюць тэрарыстычнымі, досыць лаяльна. Тут узгаджаюць выпадок, калі летас у Севастопалі расійскія фашысты захапілі клуб маракоў. Тады ім таксама інкрымінаваўся незаконны захоп будынка, прычым аб'екта вайсковага, а да таго замах на тэрытарыяльную цаласнасць Украіны: дзеючы расійскі ўладца з заклікам «Крым — Расіі!» Але ім — па просьбах маціроў і расійскага МЗС — даравалі і дэпартавалі з краіны.

Вось як ацэньвае ўчынак студэнтаў дарадчык прэм'ер-міністра Украіны: «Гэта ахвіра ў імя дзяржавы. Адно, што антызаконая ахвіра ў імя дзяржавы. Але гэта — рэальнасць. Патрабаванні маладых людзей — гэта не патрабаванні да заканадаўчай ці выканаўчай улады, а перадумі да грамадства. Калі грамадства не зробіць высноваў, то мы атры-

маем лангуг падобных дзеянняў. Цяпер яны мусяць ісці з правага боку. І добра, што правыя сілы, патрыятычныя сілы, разумеюць неабходнасць існавання Украіны як дзяржавы. У той час, калі левыя лічаць, што Украіна — толькі «...наццатая частка колішняга Саюза Савецкіх рэспублік».

Такая рэакцыя чыноўніцкай асобы на ініцыянт зусім не дзіўная. Ва ўладзе на Украіне, здаецца, наступова ўсталяваецца пераважна правацэнтрыйскія сілы. Як вынік ва ўнутранай палітыцы з'явіліся тэндэнцыі на фарсаванне эканамічных рэформаў, дэкамунізацыі і ўкраінізацыі грамадства. За паразай левых агулам і паасобку на прэзідэнцкіх выбарах прыйшла (хай трохі пад паргозай рэфэрэндума, здаецца, непаверу) і сітуацыйная, «другая акасамітная рэвалюцыя» ў Вірхоўнай Радзе. Хоць забароны КПУ, наогул, не адбудзецца. Але ўжо зараз на Украіне арганізуюцца альтэрнатыўная ёй

ты і газу абвінавчваюць пастаянна. Як вынік сумы ўкраінскага паліўнарэсурснага доўгу перад Расіяй з абодвух бакоў называюцца розныя. На Украіне зараз кусаюць локці, што не пабудавалі ў свой час, як меркавалася, нафтавы тэрмінал пад Адэсай. У такіх умовах складаюцца ажыццяўляць паўнаважнасць і незалежнасць палітычны, і тым больш эканамічны курс. Каб без аглядкі на «старэйшага брата». Таму і Кучма, і ягоны папярэднік на пасадзе прэзідэнта краіны Краўчук былі вымушаныя, дэкларуючы на перспектыву шлях Украіны ў Еўропу, пастаянна лавіраваць паміж Захадам і Расіяй.

Але што да даўгоў: Жырыноўскі заяўляе, што Украіна будзе аддаваць іх тэрыторыям. І гэта не зусім злітак. Бо ўжо дужа не па сабе расійцам без Крыма і ўсяго Чорнага мора. Яны дагэтуль адмаўляюцца праводзіць дэлімітацыю мяжы ў гэтым рэгіёне, а тое, што Расія кантралюе

новая партыя камуністаў, якая не будзе выступаць супраць прыватнай уласнасці, крычаць за ўваходжанне Украіны ў Саюз Беларусі і Расіі і за наданне расійскай мове роўнага з украінскай статусу дзяржаўнай.

Галоўны інструмент з боку Расіі па ўтрыманні Украіны ў сферы свайго ўплыву — патаж нафтай і прыродным газам. Вядо, наступіць падобнай палітыкі павінны паказаць, як кажа Беразоўскі, што Украіна, быццам бы, «несамадастаткова краіна, няздольная сабе сёння забяспечыць». То нафтапрадукты перакрываюць, то коштамі продажу выключна для Украіны як заўгодна жангліруюць. А ў крадзяжках наф-

актэрыі Чорнага і Азоўскага мораў, на Украіне называюць «фактычна акупаванай часткай украінскай тэрыторыі». Некаторыя ўкраінскія геапалітычныя аналітыкі нават прагназуюць, што з усталяваннем у Расіі мільтарыскага рэжыму гэтая праблема можа значна абвострыцца, аж да збройнага канфлікту.

І, нарэшце, яшчэ адзін «ітэгрэс» Расіі ў памежных краінах — абарона рускамоўных і рускакрыўных. Тым больш, што на Украіне апошнімі месяцамі назіраецца новая хваля ўкраінізацыі. Прычым, досыць маштабная.

Заключэнне на стар.7

ТЭНДЭНЦЫІ

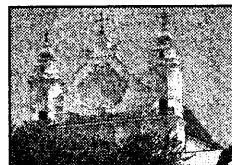
Карысць дэмілітарызацыі

Станіслаў ЛОМ

Унікальныя фрэскі XVIII стагоддзя знайшлі рэстаўратары ў былым пінескім кліштары французскай, апошнімі гаспадарамі ў якім з пасляваеннага часу былі штабшчы вучэбнага атрада ВМФ СССР. Хаця вайскоўцы не шкадавалі тэкунокі і фарбаў, каб не пакінуць ні следу ад рэлігійнай тэматыкі, аднак нават пасля 45 гадоў а-пад плакатных малюнкаў пудоўным чынам прадстаюць боскі сюжэты. Вяртанне сёлета кліштары першапачаткова прывабнасці стане вяном яго шасцігадовай рэканструкцыі.

Адзін з двух гарадкоў ваеннага цэнтра, дпутат Нацыянальнага сходу Аляксандр Волкаў сасунуў просьбе савета адстаўных ваенных маракоў аб перадачы 100 квадратных метраў дэфіцыйнай плошчы пад музей Дняпроўскай флатыліі і вучэбнага атрада ВМФ. Грамадзец намерана гэтаму супрацівіцца. Справа ў тым, што ў Пінску не-

ходзяць тут абавязковую дыспансерызацыю. Больш як 30 дзяцей з гэтай зоны праперыраваныя як хворыя на рак шчытападобнай залозы. Цэнтр па шчырацы, у тым ліку за кошт гуманітарнага абсталявання з Японіі, Германіі, Швецыі, ЗША і іншых краін ужо свету. Гэтай «малой Акасакаўскай» Палесся патрабуюцца інтэрнэт для прыезджых і дадатковыя пламяшканні пад вучэбныя класы.

Аднак дырктар медыцынскага цэнтра, дпутат Нацыянальнага сходу Аляксандр Волкаў сасунуў просьбе савета адстаўных ваенных маракоў аб перадачы 100 квадратных метраў дэфіцыйнай плошчы пад музей Дняпроўскай флатыліі і вучэбнага атрада ВМФ. Грамадзец намерана гэтаму супрацівіцца. Справа ў тым, што ў Пінску не-

калі быў флотскі музей. Аднак, калі з Балтыкі прыйшла каманда зняцця з якара і вывесці ў Расію ўсё маёмасць пінескіх вучэбкі, дык была ліхаманка разбазараўня і экспазіцыя рускаго клуба.

Толькі праз некалькі гадоў успомнілі пра гістарычную памяць адстаўнікі Пінеска. Напачатку яны дамагліся згоды фарыканкама на ўзвядзення на барыжэнай Піны помніка ў гонар 300-годдзя расійскага флоту, затым — права маршыраваць у пінескі дзень ваенна-марскаго флоту на галоўнай плошчы горада. Зараз апытаны падвышаны да авалодання білой маёмасцю. Можна не сумнявацца, што, стварыўшы музей, былыя марскія афіцеры, які правіла, выхадцы з Расіі, возьмуць за патрыятычнае выхаванне чарнобыльскага кантынгенту дыянастычнага цэнтра.

У Пінску сёньня музей гісторыі беларускага Палесся і яшчэ 14 грамадскіх. Навошта ж лезці ў дзіцячы цэнтр і назідаць у асяродку людскога гора? Пінчукі гавораць пра дзве найбольш верагодныя прычыны. Дпутат Волкаў мае намер у трэці раз захаваць за сабой доўгачасны месца ад горада, а дзеля вярбоўкі галасоў усе спосабы добрыя.

СУСЕДІ

Пазбайленне
ад маргінальнасціЗаканчанне.
Пачатак на стар. 6

У снежні мінулага года Канстытуцыйны суд павердзіў, што закон аб мове трэба трактаваць менавіта так, што ўкраінская мова як дзяржаўная з'яўляецца абавязковай мовай на ўсёй выхаванчай і адукацыйнай сістэме і абавязковай рабочай мовай органаў улады ўсёх узроўняў.

У пачатку лютлага гэтага года Рада па пытаннях моўнай палітыкі пры прэзідэнце Украіны прадставіла праект «Аб дадатковых захадах па пашырэнні функцыянавання ўкраінскай мовы як дзяржаўнай». У прыватнасці, ім прадугледжваецца пераэтнастацыя дзяржаўнамоўнікаў на валоданне дзяржаўнай мовай, павелічэнне да не менш як 50% ўкраінскамоўнага эфірнага часу тэле- і радыёкампаўняў незалежна ад формы ўласнасці, павелічэнне мытнага збору з увозу замежнай друкаванай прадукцыі і г.д. Тым самым мяркуецца зменшыць расійскую культурную экспансію і паспрыяць культуры нашанайнальнай.

А на пасад старшынні Дзяржаўнага камітэта па інфармацыйнай палітыцы, тэлебачанні і радыё Кабінетам міністраў быў прызначаны Іван Драч, «рукавец» і наогул вяломы на Украіне культурны і палітычны дзеяч. Паводле Драча, ідэалагічная канцэпцыя дзейнасці Камітэта заключаецца ў тым, «каб інфармацыйная прастора была як мага больш украінскай». У прыватнасці, вось што ён сказаў у інтэрв'ю газеце «Дзень» пра магчымых канкрэтных захадах: «Калі «Известия» хочучь выходзіць на Украіне, хай яны робяць пераклад украінскай мовай. Есць яшчэ і іншыя прапазіцыі. Кожная расійская кніжка павінна будзе сцісціць акцыю — адну трыбуна на ўкраінскую культуру. Кожная расійская газета — дзесяць капеек на ўкраінскую прэсу!» Карацей, на Украіне арганізоўваецца нешта падобнае да моўнай паліцыі, як, напрыклад, у Францыі, калі французцы вырашчылі эмагіца з англамоўным засілем.

Расійскі МЗС адраагаваў на ўсё гэта тэйнай і ў нечым хамскай заявай, у якой гаворыцца, што «ў Расіі з трывогай працягваюць сацьць за развіццём падзеяў вакол рускай мовы і культуры на Украіне. Падобна да таго, што некаторыя сілы ў гэтай краіне маюць намеры стварыць небывалы да-сколь у Еўропе феномен — зрабіць родную для пераважнай большасці насельніцтва моўнізгойкай і звесці яе да маргінальнага ўзроўня, а магчыма, і — зусім высьцінуць». Маўляў, мы разумеем жа-данне адраджаць украінскую мову, «але не за кошт угначнення праву чалавека, і не за кошт адміністрацыйнага дэфармавання самабытнага культурна-моўнага асяроддзя». У адказ амбасадарам (уаўнаважаны па правах чалавека) Украіны была арганізаваная прэс-канферэнцыя, падчас якой заява расійскага МЗС была названая ўмяшальніцтвам ва ўнутраныя справы Украіны, а ў якасці абвясчэння былі прыведзеныя статыстычныя дадзеныя немалой прысутнасці расійскасці на ўкраінскай зямлі. Так, тут існуюць з трыячы рускамоўных дзіцячых садкоў і 5 тысяч агульнаадукацыйных школаў, 14 дзяржаўных тэатраў з расійскім рэпертуарам, у 31 ВНУ рыхтуюць спецыялістаў — 57% студэнтаў навукаюцца на рускай мове, дзейнічаюць 34 республіканскія і мясцовыя нацыянальна-культурныя таварыствы, што абараняюць ітгарэскі і правы расійскіх украінцаў, на расійскай альбо двох мовах выдаецца і транслюецца значная большасць СМІ, 90% кніжнага рынку складае расійская літаратура. У той час калі ў Расіі для 1 млн. украінцаў не робіцца нічога абсалютна. ■

«Жизнь остановилась для нас...»

Наталья НОВАКОВСКАЯ,
мать трагически погибшей
30 мая 1999 года Алевтины
Новаковской, председатель
Центра социальной защиты
«Немига-99»

Следствие по уголовному делу, возбужденному Республиканской прокуратурой по факту трагедии 30 мая 1999 года, неоднократно продлевалось: первоначально до 30 июля, затем до 30 сентября, 31 декабря, 29 февраля, 30 апреля 2000 г.

В августе 1999 года родители погибших на Немиге создали центр социальной защиты «Немига-99», председателем которого была избрана Наталья Новаковская. Центр социальной защиты «Немига-99» официально был зарегистрирован только в феврале 2000 года.

Наталья Новаковская говорит:

«Живет человек. Живет девочка, живет мальчик, живут люди... Отправляются на «организованный» в городе праздник послушать музыкальную группу «Манго-Манго». Кто-то возвращается из театра, с дачи, с репетиции, с консультации, кто-то гуляет по городу с ребенком, с женой, с мужем, с подругой, с друзьями... Начинается дождь, естественно стремление спрятаться, побыстрее добраться домой... Но никак, никогда, никому не придет в голову и мысль о том, что случилось. Потрясение не передать и не выразить словами. До сих пор. Сразу задаешь вопрос: почему не убергли мы своих детей? Почему и кому мы вообще доверяем их жизни, отправляя в школу, в магазин, на концерт... Никто ни за что не отвечает. Ведь любой мог быть на их месте. Сегодня их не стало, а завтра никто не застрахован от такого снова. Потому что никто ни за что не отвечает. Кто, подумавши, разрешил бы проводить в одном месте и распитие спиртных напитков в неограниченных количествах, и концерт? Но подумает можно, если есть мозги, а если их нет... Погибает люди».

Наша молодежь, прекрасная молодежь, наше будущее. Теперь у нас, родителей погибших детей, нет будущего, нет наших детей. А как жить без будущего? Когда каждый день ты жил со своим чадом, вместе переживал с ним радости и невзгоды и больше никогда тебя никто не обнимет, не спросит, не улыбнется своей неповторимой улыбкой. Как это пережить и в каком долгу мы все перед своими детьми.

23 июля 1999 года родители и родственники погибших на Немиге написали письмо А. Лукашенко с просьбой встретиться. Родители думали об увековечении памяти детей, так мало видевших в жизни и ничего не успевших, о необходимости создания храма на месте гибели, о мемориальной зоне, где можно было бы поминать наших погибших деток. Собрали 86 подписей в надежде, что нас поддержат и, главное, поймут.

Письмо передали, но встречи не было.

21 августа 1999 года родители приняли решение о создании Минской городской общественной организации «Центр социальной защиты «Немига-99». Нам необходимо постоянное общение между собой,

поддержка и оказание реальной помощи семьям погибших и пострадавшим. На учредительном собрании был утвержден устав, избрано руководство. Основная задача Центра — увековечение памяти погибших.

2 сентября документы были поданы на регистрацию в управление юстиции Мингорисполкома. В конце октября (через два месяца после подачи!) после неоднократных звонков в управление юстиции с вопросом: почему так долго не регистрируют нашу организацию, нам ответили: «У вас непра-

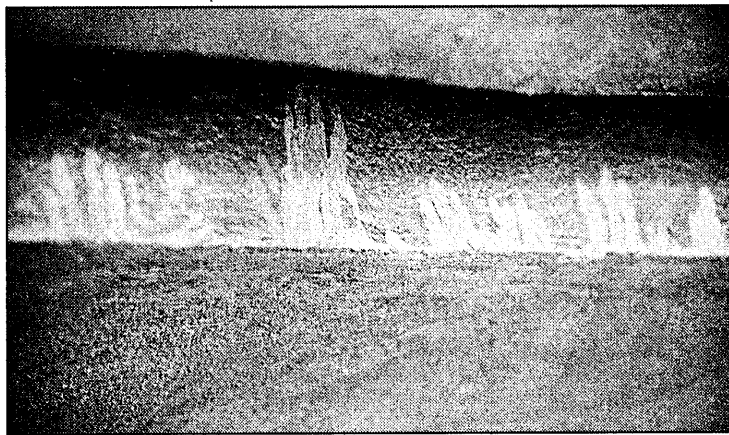
вильный юридический адрес». — «А где нам было взять юридический адрес?» — «Ищите». Пришлось написать Совету обмолвиться в горисполком. Еще через два месяца нашла площадь под юридический адрес. Предварительно посетили управление юстиции, выслушали замечания. Написали письмо в горисполком, беседовали с заместителями мэра. Чего только ни выслушали в разных местах по этому вопросу! Что мы хотим шума, даже скандала! Когда с адресом вопрос решился, пошли замечания по уставу. А конкретно, по пункту «Увековечение памяти погибших». Регистрирующие органы стремились изъять этот пункт, видоизменить формулировку. Точку всему этому хаосу поставила встреча в министерстве юстиции с начальником управления М. Сухининым. После беседы с ним по всему тексту устава были внесены редакционные изменения. Организация была зарегистрирована комиссией (под номером 05/0204) 1 февраля 2000 года.

Начиная с 30 июля, каждый месяц 30 числа (в феврале 29) родители и родственники погибших встречаются вечером в переходе на Немиге. Приезжают иногородние мамы и папы, родственники из других областей. В переходе мы возлагаем цветы, поправляем фотографии, убираем мусор, долго стоим и своим присутствием отда-

ем дань светлой памяти нашим дорогим детям, чей последний вздох помнит этот переход. Нам небезразлично недостойное поведение людей в этом месте: шум, крики, ругань, плавание и т.д.

Накануне в церкви Святых Петра и Павла заказываем поминальную панихиду на 30 число. На встречах общаемся между собой: договариваемся о посещении в следующем месяце могил в Дни рождения, как можем поддерживаем друг друга.

2 ноября 1999 года на Чи-

30 мая 1999. Последние прикосновения рук на перекрытии перехода станции метро «Немига»

жовском кладбище у дальней стены, в которую упирается центральная аллея, справа установлен Памятный знак с фамилиями и именами 11 захороненных здесь. 13 ноября Памятный знак с фамилиями захороненных 6 человек установили на Кальварийском кладбище. Знак находится на горке справа по аллее от второй калитки кладбища.

К годовщине трагедии планируется установить Памятный знак на Московском (Восточном кладбище) с именами 11 человек, захороненных там. Все знаки — результат дел нашей организации с непосредственным участием родителей.

Во всем погибшим, в том числе и двадцати пяти захороненным в других местах (по всей республике), памятный знак в виде калитки должен быть установлен на месте тра-

гедии. Первоначально родители добиваются закрытия от доступа того места, где дети продолжились с белым светом. Перенести выход можно на этой же стороне. Проект разработан специалистами. Ждет поддержки. О результате поддержки скажет факт, как наши власти относятся к молодежи, дорожат ею или нет.

Наш Центр может предложить план организационных мероприятий, которые обеспечат безопасность проведения любого культурно-массового мероприятия, хотя мы и не профессионалы. Правильно сказала женщина у перехода: «Когда приглашают гостей, то продумывают все — и программу, и чтобы места всем хватило, чтобы весело было, и покушать было что, и чтобы ничего не случилось: не поругались, не напильлись, была безопасность гостей».

Наше объединение объяснит правоохранительным органам, как владеть ситуацией, предотвратить подобное, а не прятаться от дождя в автобусе. Зарплату хорошую надо отработывать, тем более заслужить ее надо, ведь всем известно, что материальных ценностей милиция не создает.

По вопросу увековечения памяти погибших родители встречались у главного художника города, в горисполкоме с мэрией, в Совете министров с Заместителем В.П. Вопрос пока не решается. Еще осенью обещали в мэрии дискуссию со специалистами, предоставить материалы с документами, связанные с мемориальной исторической зоной, но пока одни обещания и топтание на месте.

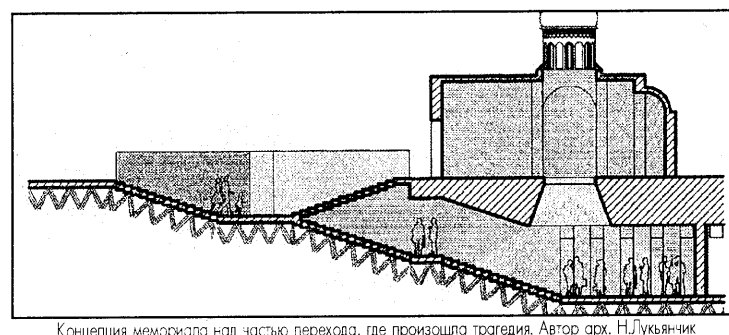
Еще до создания ОО «Центр социальной защиты «Немига-99» сочувствие и понимание, поддержку и помощь родители получили от Правозащитного Центра «Вясна» и Общественной организации «Правовая помощь населению». Молодые юристы безвозмездно оказывают юридическую помощь, консультации тем, кто к ним обращается. У этих людей отзывчивые сердца. Сотрудники Правозащитного Центра «Вясна» предложили родителям издание книги о трагедии, о детях и переделали большую работу по подготовке материалов для книги Памяти «Трагедия на Немиге»: ездили в области, по деревням и городам, звонили, брали интервью. Книга готовится к изданию. Все это делается безвозмездно. Простые люди сочувствуют и встречаются с нами, однако те, кто сидит выше, не хотят о нас слышать. Наверное, бояться нас. Не хотят уделить нам немного своего драгоценного времени.

Дирижер симфонического оркестра Сидко Михаил Сергеевич предложил на черную годовщину исполнить в костеле Святых Симеона и Елены «Реквием» Моцарта. Родители ему очень признательны. У объединения много проблем и трудностей. Но неся в сердцах и делах светлую память о наших детях, дорогих, любимых, неповторимых, мы посвящаем свою оставшуюся жизнь им, всем, увековечению памяти погибших. Теперь для нас мы ничего больше сделать не можем. Только оставить светлую память.

Общественное объединение «Центр социальной защиты «Немига-99» открыло два счета:

текущий в белорусских рублях 3015000040017, код 906,
валютный в долларах США 3015000040017, код 840.

Для реабилитации здоровья и психики пострадавших Центр не отказывается ни от каких предложений по вопросу увековечения памяти нашей молодежи. У кого есть добрые намерения предложить какие мероприятия будем очень признательны и рады выслушать. У кого есть дети и кто дорожит ими, поймет нас, потерявших самое дорогое, ради чего живут люди. Когда нет будущего — жизнь теряет смысл. ■

Концепция мемориала над частью перехода, где произошла трагедия. Автор арх. Н. Лукьянич

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

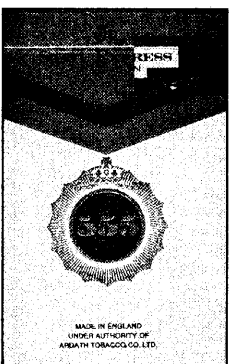
Табачныя королі ценят нашых бабушек

Крупныя прайзводзіцелі сігарет
вынуждены абрацца да контрабандыстаў

Максім ЧЕРЕДА

Борьба з куреннем в развітых краінах заставіла прайзводзіцелі сігарет перамясціць рэалізацыю прадукта ў гасударства трэцяго міра.

Газета International Herald Tribune апублікавала выдзяжкі з дакументаў вядомай кампаніі British American Tobacco (BAT). Яны сведчаць аб тым, што гэта табачная корпарацыя, стараючыся расшырыць сваё прысутнасць на азіяцкім рынку сігарет, не брэзгуе існаваць у кантрабанднай сетцы, існаючай у гэтым рэгіёне.

Дакументы з'яўляюцца, падпісаныя кіраўніком BAT за перыяд з 1988 па 1996 год, прадстаўляюць магчымасць вясцезданне карціны супрацоўніцтва кампаніі з асобамі, якія распаўсюджваюць сігареты ў Азіі кантрабандным шляхам. Дакументы пацвярджаюць прыналежнасць BAT да кантрабанды сігарет у Афганістан, Бирма, Камбоджа, Кітай, Індонезія, Лаос, Малайзія, Пакістан, Таіланд і В'етнам. Прычым у некаторых дакументах адкрыта ўжывалася тэрмін «прыватны кантрабанд» і сярэньнічалася частка сігарет, нелегальна іх пераправіць у гэтым рынку, а «рынку агульнай тор-

говлі» ілі «транзітом» з'яўляюцца тавары.

Судзі па ўсёму, чорны рынак табачных вырабів BAT в Азіі быў існаваць — адзін з дакументаў кампаніі адзначае, што «рынак агульнай торгавлі» в двух ключавых краінах рэгіёна дасягаў 4,7 мільярда сігарет ілі 22% агульнага аб'ёму паставок прадукцыі в 1993 па 1997 год.

В даволом ачотке кампаніі перахліслены маркі сігарет, якія распаўсюджваліся кантрабандой в В'етнаме. Сагласна дакумента, 40% сігарет маркі «555» былі даставлены в В'етнам морскімі дапамагачы плавання, 25% — рыбакамі, 35% — другімі кантрабандыстамі, 80% паставок сігарет «Нега» папалі на в'етнамскі рынак кантрабанднымі шляхамі з Таіланда і Камбоджы.

Указаныя дакументы абнарадавалі актывісты брытанскай арганізацыі па барацьбе з куреннем Action on Smoking and Health (ASH). По мненню членав ASH, яны сведчаць аб тым, што кантрабанды — галоўны кампанент рыначных звычак табачнай корпарацыі, так как санкцыянаваны і кантраліруецца кіраўніцтвам самаго высокаго ўзросту.

В ответ на выдвугнутыя абвінавачанні дырэктар кампаніі British American Tobacco Кеннет Кларк апублікаваў в лонданскай газете Guardian статыю, гдэ атверг абвінавачанне в незаконным укланенні от уплаты налговав. В то же время он утверждал: «Там, гдэ правільнасць не гатовы протывастаіць кантрабанде, кампаніі вродэ нашэй аказваюцца перад дилеммой. Если мы не можам адовольтворіць патрэбнасць пакупателів в нашэй прадукцыі, то яны лбо переклачаты на сігареты нашых конкурентав, лбо прыходзіць рэзкі рост рэалізацыі кантрабандных таварав, как это наблюдалось в последнее время в Азіі».

Понятно, што рынак СНГ выглядыт для табачных гігантав не менее прывлекателным, чым азіяцкі. Доказательство тому — огромное количество старушек, продающих табачную продукцию без акцізных марок.

«Мы прыйшлі на гэты свет, каб жыць годна»

Гутарыла Наталія РАДЗІНА

2001 год на тэрыторыі СНД можа стаць Годам Дзяціны. Така прарапоўна зробленая на ўзроўні Выканаўчага сакратарыята СНД. Нездарма.

У мінулым годзе ў Беларусі было 2 млн. 85 тысяч дзяцей. За дзесяць апошніх гадоў краіна не далічылася 328 тысяч 500 дзяцей, як раз гэтулькі, колькі іх налічвае сёння Гомельская вобласць. Чаму мы страчваем нашых дзяцей — наша агульнае заўтра? У якіх такіх цяжкіх умовах апынуліся нашыя маленькія нашчадкі?

На гэтую тэматыку карэспандэнту НАША СВАБОДЫ адказавае прэзідэнт Беларускага дзяцінага фонду, пісьменнік Уладзімір ЛІПСКІ.

— Спадар Уладзімір, які на сённяшні дзень можна паставіць агульны дыягназ стану дзяцінства на Беларусі?

— На вількі жалю, дзяціназ не павялічылася. Нядаўна я пабываў на Гомельшчыне, дык мне здаецца, што там дзеці нават смяюцца сталі па-іншаму. Яны не падзіраюцца задушліва. Ёсць пра што задумацца і нам. Сёння на тысячы дзяцей медыкалізавана 1,748 захворванняў. У некаторых раёнах Магілёўскай, Гомельскай абласцей гэтага лічбы яшчэ большыя. Яна дае падставу зрабіць сумую выснову — здаровых дзяцей у Беларусі вельмі мала. За дзесяць апошніх гадоў захворванняў павялічылася ў 1,5 раза. За колькі гады колькасць здаровых дзяцей скарацілася ў 4-5 разоў.

— Вядома, што ў Беларусі вельмі дрэнна становіцца з аздараўленнем дзяцей нават з чарнобыльскай зоны. Які, на вашу думку, у нас рэальны стан з аздараўленнем?

— Глядзіце самі. Мінская абласная дзіцячая бальніца перайшла ў разрад даўбабуаў. У Віцебскай вобласці дзіцячых бальніц няма. На 17 раёнаў Гродзенскай вобласці — адна дзіцячая бальніца ў абласным цэнтры. У Брэсце ўсяго дзве

дзіцячыя паліклінікі з радыёсам абсталяваннем 20 кіламетраў. У Глыбокім і Оршы, згодна з прэзідэнтскай праграмай «Дзеці Беларусі», павінны былі з'явіцца камбінаты на вытворчасці дзіцячага харчавання. Але добрыя намеры засталіся на паперы.

— Дзяржава наша бедная, яна не можа аздараўляць усіх дзяцей за мяжой. Курорты Балтыкі, Крым, Кавказ даступныя далёка не ўсім сем'ям. Што ж рабіць з хворымі дзецьмі?

— Сёння парадзілася новая форма аздараўлення дзяцей. Жыхары вёсак Рыбіна, Новая Руда, Парыча на Гродзеншчыне пачалі браць да сябе на лета дзяцей з Парышскай школы-інтэрната. Летас сем'і ўзялі 159 дзяцей. Яны пішучы дырэктару школы-інтэрната заяву, што бярдуць на сябе адказнасць за здароўе дзяцей, а школа выплачвае аплатам сем'ям грошы па ўтрыманне выхаванцаў. У сялянскім сем'і яны розных прысмакаў, затое дзеці атрымліваюць непадрыхтаваную ласку, плыць сырадой, дыхаюць свежым паветрам, далучаюцца да фізічнай працы. Ужо бачым летам наш фонд распачне такую акцыю на карысць «касіных» дзяцей дзіцячых чарнобыльскай зоны. На Гомельшчыне, напрыклад, у вёсках з забуджанага ў 15-40 кавы прысмакаў 7 тысяч дзяцей. Чаму б іх не запрасіць на ўсё лета ў сем'і па Пары, на Браслаўскія азёры, у шкыль частка прытоўжы мясціны?

— А чым сёння канкрэтна можа дапамагчы дзеці нашы дзіцячы фонд?

— Мы не хаваем раласці, што Фонду ўдалося атрымаць за мяжу для аперацыі 8 дзяцей. Усяго ў ёсць 188 выратаваных такім чынам дзяцей. Мы захавалі сяброўскія кантакты з замежнымі роднаснымі арганізацыямі з Амерыкі, Канады, Германіі, Аўстрыі. Ад іх атрымалі апошнім часам 11 кантэйнераў з гуманітарным грузам (звыш 90 тон медыкаментнаў, медыцынскага абсталявання на суму каля трохсот тысяч долараў). Яшчэ прывяла — удача Алесіа Жукава з Рэчыцкай школы-інтэрната. Хлопчык пакутаваў на прыворжаны парок сэрца, быў залічаны ў інваліды. Нам ўдалося праз амерыканскую арганізацыю «Лобал асцяг» і расійскую праграму «Даржыцца» выратаваць хлопчыка. У Амерыцы яму была зробленая аперацыя на сэрцы.

— Спадар Уладзімір, ёсць іншыя бальныя факты. За мінулы год у краіне разгледжана 5,000 выпадкаў пазбаўлення людзей бацькоўскіх правоў. Як можна стыніць гэты працэс?

— Я перакананы, што тут справа не толькі ў разбегнасці бацькоў, але і ў мяккасці нашага заканадаўства. Бедная дзяржава ў сваёй каласальнай 40,000 дзяцей сіроцеаў, а ў гэты час і фізічныя бацькі п'юць, гуляюць і плацяць новых дзяцей-сіротам. Калі доля адмажыць ад бацькоў у дзяржаўную ўстанову, то яны павінны плаціць дзяржаве дзе мінімальны зарплату. А калі бацькі нідзе не працуюць, то яны нават і гэтага не плацяць. Такіх бацькоў трэба прымушаць да працы, каб яны ап-

лачвалі тых сирот, якія дзяржава вылучае на ўтрыманне іх жа дзяцей. Я назаўбедзі запаміну словы адной дзяўчынкі, выпускніцы інтэрната, якая сказала мне: «Дзякуй Богу, што маті мяне кінула». Мне думаецца, гэта фраза — прысуд усім маіям, якія кідаюць сваіх родных дзяцей.

— Ці клопіцца нека Беларускі дзіцячы фонд аб гэтых няшчасных?

— Зараз мы распачынаем гуманную ініцыятыву «Добры сэрца». Мы адшукваем людзей, якія маглі б стаць часовымі маіямі, татамі альбо старэйшымі сябрамі для дзяцей-сіротам, што трапілі ў вобласці. Для іх там асабліва патрэбна чужасць. А калі кажаць увогуле, то ўжо пачаў раз'ясняць у сапатарыі «Світанак» пад Ракавым таленавітых дзяцей-сіротам і інвалідам, два гады падтрымлівае творчы семінар глухых дзяцей «Фарбы», арганізоўвае выставы іх малюнкаў пад назвай «Хто хоча пачуць нас, глядзіце». Нядаўна я прыехаў з Іванчэскага дома-інтэрната, дзе жыўць дзеці з цяжкімі формамі інваліднасці, ад якіх адмовіліся бацькі. Дзеці жыўць паўнакронным жыццём, разам вучацца перамагаць хваробы. У гаспадарцы інтэрната сад, арыжарэя, іпадром, басейн, швейная, сталарная, керамічная майстэрні. Іванчэскі вопыт вучыць — ніколі не трэба страчваць сваю надзею і веру! Нельга войкаць, варта сказаць сабе, сваім дзецьмі: я прыйшоў у гэты свет, каб з годнасцю жыць, каб радавацца кожнаму новаму дню!

РАКУРС

Лятаюць самалётамі, калі маеце грошы

Раскідваў ПЕРМАКОЎ

Калі вы апошні раз ляталі на самалёце на адпачынак ці па справах за свой кошт?

Варта ведаць, што пералёт ад Мінска да Масквы, які зойме ў вас крыху больш за гадзіну, будзе каштаваць 52 тысячы рублёў? Тады як прарадз і купі самалета «тыкоўнага» цягніка Мінск-Масква №2 даўжэйшай у нас станцыя вам толькі ў 13,900.

Як паведаміў намеснік старэйшай дзяржаўнага камітэта па авіяцыі Васіль Ермакоў, у Беларусі на сённяшні дзень існуе 8 авіякампаніяў, у працэсе рэгістрацыі — дзевятая. Тры дзяржаўныя — «Белавія», «Гомельавія» і «Трансавіяэкспарт», астатнія — недзяржаўныя. Адна ў Віцебскай вобласці, дзве ў Магілёўскай і дзве ў Мінску. Цікава, што ў Віцебскай вобласці недзяржаўная авіякампанія была створаная пры калгасе імя Суворова (Пастаўскі раён). Яна мае чатыры самалёты АН-2 і

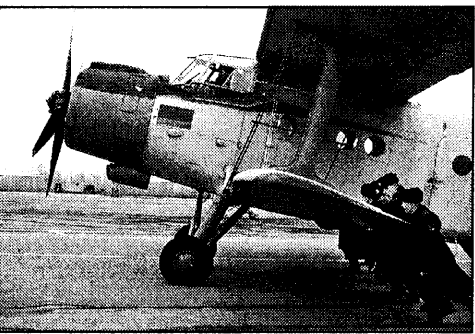
займаецца аэракімічнымі працамі.

Ніводная прыватная кампанія Беларусі не займаецца пасажырскай перавозкамі — усе толькі сельскагаспадарчыя і іншыя працы. Такім чынам, «Белавія» фактычна займае магнапольнае палажэнне на беларускім рынку авіяперавозчыкаў і таму можа выстаўляць любыя цэны. Кампанія «Гомельавія» ёй не канкурэнт. «Трансавіяэкспарт» займаецца грузавымі перавозкамі 40-тоннымі самалётамі ІЛ-76. Пры гэтым, па словах прэзідэнта Алега Рыжыкава, 85% самалётаў «Трансавіяэкспарту» працуюць на Расію, бо ў Беларусі няма патрэбы ў такіх паслугах. Куды танней перавозіць грузы па зямлі.

Па словах В.Ермакова, дзяржаўная камітэта па авіяцыі не супраць, каб у Беларусі з'явіліся прыватныя авіякампаніі, якія б вазілі пасажыраў. Аднак іх «замусці» няма. У верасні мінулага года скончыла сваё існаванне кампанія «Тэхавіасэрвіс», якая пераво-

зіла пасажыраў у розных пакірунках. Як заявіў Ярмакоў, прычына закрыцця кампаніі — фінансавыя праблемы, бо, маўляў, на расіе ў Парыж магло быць толькі 2-5 пасажыраў.

Аднак не бачна было ў Беларусі і расійскай кампаніі «Трансавіа», якая некалькі гадоў таму прапанавала пералёт да Масквы ўсяго за 46 долараў — незалежна ад грамадзянства пасажыраў.

«Белавія» бярэ адплату за пералёт у залежнасці ад дзяржаўнай прыналежнасці. Напрыклад, як ужо згадвалася, беларус мусіць заплаціць за авіябілет да Масквы 52 тысячы рублёў, а беларусе (у тым ліку і расійцы) выкаладае з кішкі ўжо 93 долары.

Чаму «Трансавіа» было не працэс у Беларусі? Загадка. Але стварэння ўзражэнне, што п'юць колы ў Беларусі зусім не зацікаўлены ў такім канкурэнт.

Мы звярнуліся ў мінскія авіякасы, каб даведацца, якія мена-

віта ройсы карыстаюцца найбольшай папулярнасцю сярод пасажыраў. Касірка Маргарыта Скачок адназначна адказала, што толькі Масква — гэта пры тым, што «Белавія» выконвае рэйсы ў 27 гарадоў свету. Да таго ж, абсалютная большасць сённяшніх авіяпасажыраў — камандзіраваныя, якія лятаюць на грошы сваіх прадпрыемстваў. Не забудземся, дарочна, пра вялікую армію чыноўнікаў і дэпутатаў, якія ў моцным інтэграцыйным парыве не могуць адравацца ад былой «сталіцы» і Радымы — Масквы і даволі часта наведваюць белакаменную з взітамі афіцыйнымі і не вельмі.

Яшчэ адзін цікавы факт: шмат хто набывае квіткі ў Мінску для падарожжа падальс, у глыбіню Расіі. Для гэтага трэба даплаціць да Масквы, а там перасесці на іншы ройс. Па сведчанні мінскіх авіякаскара, часткай за ўсё такіх пасажыраў накіроўваюць у нафтавыя рэгіёны Расіі — у Сургут, Няярск, дзе жыў і працуе шмат этнічных беларусаў, якія аднак маюць расійскае грамадзянства. Дык вось, каб даляцець 750 км ад

Мінска да Масквы, ім трэба заплаціць практычна столькі ж грошай, колькі за пералёт ад Масквы да Бразіліа.

Генеральны дырэктар «Белавіі» Анатоль І.Усварыўскаў, хоць і афіцыйна кагале вельмі доара. Пачынаюцца з лютлага мінулага года яны кошт толькі расце і расце. Менавіта таму ў Беларусі няма ўнутраных рэйсаў, хоць практычна ўсе абласныя аэрапорты гатовы прымаць самалёты з беларускай сталіцы. Яны падтрымлівае і В.Ермакоў: «Гэта не тэхнічная праблема!» Сапраўды, яшчэ летас з вількай помпай было аб'яўлена аб пачатку рэгулярных авіярейсаў па маршруце Мінск-Гродна-Мінск і кошт квіткі быў не самы высокі — 3 неадназначныя мільёны (на той момант — каля 8 долараў). Аднак ніводнага рэйсу так і не адбылося.

На фоне аптымістычных заяваў кіраўніцтва «Белавіі», што за першы квартал гэтага года яны на 10% палепшылі свае вынікі працы, застатца адно простае пытанне: хто ў нас будзе лятаць самалётамі? Крутыя бізнесмены, дзяржаўныя чыноўнікі, п'юльчаныя бандыты?

Галоўны рэдактар

Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Радзкія можа не падзяляць меркаванняў аўтараў, публікаваць артыкулы дзяля палемікі. Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Наша Вольнасць», 8-173. Пасведчэнне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Выдавец — рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvoboda@trex.minsk.by. Надрукавана з дыялагічнага заказчыка на паліграфічнай фабрыцы «Чырвоная зорка» (г.Мінск, 1-шы Загародны завулак, 3). Закаў 1764. Нумар падпісаны ў друку 13/04/2000 (15:00). Наклад — 7,730